

EU

KUTAK

www.eukutak.me

15. BILTEN

15.3. - 15.4. 2023

UVOD

Mjesečni informativni elektronski bilten posvećen novostima o procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji i dostupnim sredstvima i fondovima za koje mogu da konkurišu građani, NVO organizacije.

Poseban odjeljak ovog biltena posvećen je javnim pozivima za učešće u domaćim i međunarodnim seminarima, treninzima i konferencijama za mlade. Ovaj mjesečni bilten izrađuje se u sklopu projekta „EU kutak“ koji sprovodi NVO Multimedijal Montenegro, a finansijski je podržan kroz javni poziv OCD u Crnoj Gori – od osnovnih usluga do oblikovanja politika – M’BASE.

Projekat OCD u Crnoj Gori – od osnovnih usluga do oblikovanja politika –M’BASE sprovodi Centar za građansko obrazovanje (CGO), u partnerstvu sa njemačkom fondacijom Friedrich Ebert (FES), NVO Centar za zaštitu i proučavanje ptica Crne Gore (CZIP) i NVO Politikon mreža, a u saradnji sa Ministarstvom javne uprave, digitalnog društva i medija i Kancelarijom za evropske integracije Vlade Crne

Gore. Projekat finansira Evropska unija. Cilj projekta je jačanje kapaciteta i položaja civilnog sektora u Crnoj Gori i preuzimanje aktivne uloge u edukaciji, informisanju i kreiranju javnog mnjenja o procesu integracije Crne Gore u Evropsku Uniju.

Kroz ovaj bilten želimo da približimo proces euro integracija stanovnicima Crne Gore, posebno mladima, uz povećanje informisanosti i podizanje svijesti šire javnosti o samoj Evropskoj Uniji, kao i o procesu pristupanja Crne Gore EU i pomoći EU Crnoj Gori.

Sadržaj ovog biltena je isključiva odgovornost NVO Multimedijal Montenegro (MMNE) i ni na koji način ne odražava stavove CGO-a.

www.eukutak.me
www.mmne.me
nvommne@gmail.com
+382 69 113 114

Istraživač: Seida Džafić
Dizajn i prelom: Vojislav Đukić

SADRŽAJ

VUJOVIĆ: PROJEKTIMA ODGOVORITI NA ZAJEDNIČKE IZAZOVE ZEMALJA UČESNICA EUSAIR	1
OBJAVLJEN ČETVRTI POZIV ZA PODNOŠENJE PREDLOGA PROJEKATA	2
3,2 MILIONA EURA PODRŠKE EVROPSKE UNIJE ZA PREKOGRANIČNU SARADNJU CRNE GORE I KOSOVA	3
DVANAESTI SASTANAK PODODBORA ZA PRAVDU, SLOBODU I BEZBJEDNOST	4
MILER: ODLUČAN I OPIPLJIV NAPREDAK U VLADAVINI PRAVA HITNO POTREBAN U 2023. GODINI	7
RASPISAN ČETVRTI POZIV ZA PROJEKTE PREKOGRANIČNE SARADNJE SA ALBANIJOM	8
SJEDNICE RADNIH GRUPA ZA PREGOVARAČKA POGLAVLJA 2 I 19 – POZIV ZA UČEŠĆE ZAINTERESOVANOJ JAVNOSTI	10
PRODUŽEN ROK ZA PRVI POZIV PROGRAMA INTERREG IPA JUŽNI JADRAN	13
117 MILIONA PODRŠKE EU ZA PROJEKTE PREKOGRANIČNE SARADNJE HRVATSKE, BIH I CRNE GORE	15
ŽIŽIĆ: PREGOVARAČKA STRUKTURA SE REFORMIŠE I RASPRAVE O POGLAVLJIMA SE OTVARAJU ZA JAVNOST	17
OBJAVLJEN PRVI POZIV ZA IPA JADRANSKO-JONSKI PROGRAM (IPA ADRION)	22
ODRŽAN PRVI SASTANAK ZAJEDNIČKOG NADGLEDNOG ODBORA IPA PROGRAMA PREKOGRANIČNE SARADNJE BOSNA I HERCEGOVINA – CRNA GORA 2021-2027	23
ODABRANE NAJBOLJE PRIČE NA KONKURSU ZA TELEVIZIJSKE I NOVINARE ŠTAMPANIH MEDIJA I PORTALA	25
PREMIJER I MINISTRI SA STUDENTIMA NA ŠESTOM FORUMU „PITAJ MINISTRA!“	26
USPJEŠNO ZAVRŠEN ŠESTI FORUM „PITAJ MINISTRA!“	27
PRIJAVITE SE NA KONKURS PRIČA O MEDITERANSKOM MORU	30
PRIJAVITE SE ZA FOTO KONKURS „GRADOVI CRNE GORE“	31
PRIJAVITE SE ZA STUDIJSKU POSJETU ŠVEDSKOJ	33
PRIJAVITE SE ZA APPERTISER OBUKU	34
PRIJAVITE SE ZA DOGAĐAJ MONTE GAMES	35
PRIJAVITE SE ZA POSAO U BIRN-U	36
PRIJAVITE SE ZA STIPENDIJE UNIVERZITETA U NIKOZIJI	37
PRIJAVITE SE ZA OBUKU ZA NOVINARE/KE	39

SADRŽAJ

PRIJAVITE SE ZA TRIBINU O PROCESU PRISTUPANJA EU.....	40
PRIJAVITE SE ZA LJETNJU ŠKOLU U BERLINU.....	41
PRIJAVITE SE ZA LJETNJU ŠKOLU U BERLINU.....	42
ZNAČAJ EU INTEGRACIJA OGLEDA SE U PRIMJENI EVROPSKIH POLITIKA	43
NEOPHODNO JE DA CRNA GORA UBRZA PROCES EU INTEGRACIJA	44
„MI NE STVARAMO KOALICIJU DRŽAVA VEĆ UJEDINJUJEMO LJUDE”.....	45
EVROPSKA UNIJA ĆE POBOLJŠATI ŽIVOTNI ZNAČAJ	46
OMOGUĆITI MLADIMA IZ CRNE GORE DA U NAŠOJ ZEMLJI ULAŽEMO ZNANJE I IDEJE	47
TIM ZA EVROPU INFORMISAO GRAĐANE BERANA O BENEFITIMA EU	49
KUČ: EVROPSKA UNIJA JE JEDAN SLOŽEN SISTEM VRIJEDNOSTI	50

VUJOVIĆ: PROJEKTIMA ODGOVORITI NA ZAJEDNIČKE IZAZOVE ZEMALJA UČESNICA EUSAIR

U daljem sprovođenju Strategije Evropske unije za jadransko-jonsku regiju (EU-SAIR) potrebno je da se tehnička podrška više usmjeri na pripremu predloga projekata koji su odgovor na zajedničke izazove zemalja učesnica Strategije, kazao je g.d. generalnog direktora Direktorata za evropske fondove u Ministarstvu evropskih poslova, Bojan Vujović.

Vujović je, sa kolegama iz Ministarstva evropskih poslova i generalnim direktorom za multilateralne poslove u Ministarstvu vanjskih poslova, Radovanom Bogojevićem učestvovao na 19. sastanku Upravnog odbora strategije Evropske unije za Jadransko-jonski region u Briselu.

“Neophodno je, u okviru dalje revizije EUSAIR, u svim oblastima uključiti specifičnost procesa pridruživanja zemalja Zapadnog Balkana Evropskoj uniji”, kazao je Vujović.

Na sastanku je pored brojnih tema, bilo riječi i o implementaciji EUSAIR programa, nastavku konsultacija sa mladima, kao i pregledu godišnjeg izvještaja.

Takođe, predstavljene su i aktuelnosti u okviru IPA ADRION programa i strateških projekata kojim se doprinosi realizaciji ciljeva Strategije.

“S obzirom na povećane potrebe za tehničkom podrškom u sprovođenju EUSAIR strategije, u okviru Ipa ADRION programa 2021-2027, realizovaće se tri projekta tehničke podrške. Prvi će biti nastavak dosadašnjeg Facility Point projekta i nastaviće da ga koordinira Slovenija”, objasnio je Vujović.

On je dodao da će drugi projekat biti usmjeren na stvaranje EUSAIR platforme za zainteresovane strane (EUSAIR Stakeholder Platform) uz koordinaciju Italije, a treći će imati za cilj pripremu strateških projekata uz vodeću ulogu Hrvatske.

Vujović je najavio da će Ministarstvo evropskih poslova nastaviti sa podrškom sprovođenju EUSAIR strategije kroz Facility Point projekat u periodu 2021-2027. godine.

OBJAVLJEN ČETVRTI POZIV ZA PODNOŠENJE PREDLOGA PROJEKATA

Danas je objavljen Četvrti poziv za podnošenje predloga projekata u okviru Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija 2014-2020. Rok za dostavljanje predloga projekata je 15. jun 2023. godine.

Poziv je otvoren za ministarstva, opštine, agencije, turističke i kulturne organizacije, javna i privatna tijela koja podržavaju radnu snagu, institucije za stručno i tehničko osposobljavanje, organizacije za zaštitu prirode, škole, fakultete, univerzitete i istraživačke centre, institucije za obuku kao i neprofitne organizacije iz Crne Gore i Albanije, koje za sredstva konkurišu u partnerstvu sa subjektima iz programske oblasti.

U sklopu ovog poziva biće podržani projekti vrijednosti do 900.000 eura koji za cilj imaju promociju turizma i kulturnog i prirodnog nasljeđa, kao i projekti vrijednosti do 450.000 eura koji za cilj imaju podsticanje zapošljavanja, mobilnost radne snage i socijalnu i kulturnu inkluziju s obje strane granice. Trajanje projekata ograničeno je na 36 mjeseci za projekte iz oblasti turizma i kulturnog i prirodnog nasljeđa, a za projekte iz oblasti zapošljavanja na 24 mjeseca, dok ukupan budžet ovog poziva iznosi 2,8 miliona eura, od čega do 85% sredstava obezbjeđuje EU.

Programska oblast u Crnoj Gori obuhvata opštine: Andrijevića, Berane, Plav, Gusinje, Petnjica, Rožaje, Podgorica, Tuzi, Zeta, Cetinje, Danilovgrad, Budva, Bar, Ulcinj, a u Albaniji opštine: Malesi e Male, Skadar, Vau i Dejes, Puke, Fuš-Arez, Lješ, Mirdite, Kurbin i Tropoje.

IPA Program prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija 2014-2020 finansira Evropska unija.

MINISTARSTVO EVROPSKIH POSLOVA

PREMIJER ABAZOVIĆ NA KOLEGIJUMU ZA PREGOVORE: VRAĆAMO POZICIJU GLAVNOG PREGOVARAČA

„U što skorijem roku ćemo unaprijediti mehanizme za koordinaciju procesa pristupanja EU, vratiti poziciju glavnog pregovarača i zaokružiti formiranje pregovaračke strukture. To je ključno kako bismo osigurali efikasno i kvalitetno sprovođenje i praćenje sprovođenja svih reformi koje su dio evropske agende Crne Gore i konačno, ubrzali pristupanje EU“, poručio je predsjednik Vlade Dritan Abazović na prvoj sjednici Kolegijuma za pregovore.

Na dnevnom redu sjednice koja je danas održana je bilo razmatranje statusa pregovaračke strukture i potreba za unapređenjem koordinacije pregovaračkog procesa.

S ciljem unapređenja rada pregovaračke strukture, dogovoreno je da se u najkraćem roku pristupi izmjeni odluke o pregovaračkoj strukturi, imenuju članovi Pregovaračkog tima i njihovi zamjenici/ce, kao i donesu odluke o obrazovanju preostalih pregovaračkih radnih grupa koje će intenzivirati rad na mjesečnom nivou i kvartalno pratiti realizaciju planiranih obaveza.

Takođe, dogovoreno je da se, kroz izmjenju odluke o pregovaračkoj strukturi pristupi obrazovanju novog koordinacionog tijela koje će biti zaduženo za praćenje izrade i realizacije Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, ispunjavanje obaveza koje proističu iz privremenih i završnih mjerila, kao i druga pitanja u vezi sa pravnom tekovinom i ispunjavanjem obaveza koje proističu iz procesa pregovora Crne Gore sa Evropskom unijom.

Imajući u vidu značajan odliv kadrova iz pregovaračke strukture, članovi Kolegijuma su ukazali na potrebu da se u pregovaračkoj strukturi zadrže kvalitetni pojedinci, kao i da se animiraju svi koji mogu svojim stručnim referencama doprinijeti pregovaračkom procesu. U tom dijelu, zaduženi su Ministarstvo evropskih poslova i Ministarstvo finansija da predlože modalitete nagrađivanja onih dijelova pregovaračke strukture koji najviše doprinose procesu pristupanja.

U radu sjednice su učestvovali članovi Kolegijuma, potpredsjednik Vlade Ervin Ibrahimović i koordinatorka radom Ministarstva evropskih poslova Ana Novaković Đurović, kao i ministar unutrašnjih poslova Filip Adžić, državna sekretarka Ministarstva evropskih poslova Milena Žižić, savjetnik predsjednika Vlade za vanjsku politiku Đorđe Radulović te šefovi pregovaračkih radnih grupa za poglavlja 23 i 24, Bojan Božović i Miloš Radonjić kao i načelnik u Ministarstvu evropskih poslova Andrej Orlandić.

3,2 MILIONA EURA PODRŠKE EVROPSKE UNIJE ZA PREKOGRANIČNU SARADNJU CRNE GORE I KOSOVA

Deset novih prekograničnih projekata podržano je od strane Evropske unije kroz IPA Program prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo sa 3,2 miliona eura. Zajedničke projekte Crne Gora i Kosovo realizuju već 12 godina, što ukazuje na kvalitetnu saradnju dvije države i na uspješnost sveukupnog koncepta prekogranične saradnje, poručeno je danas na svečanosti u Peći kojom je obilježen početak sprovođenja projekata ugovorenih kroz Treći poziv u okviru IPA Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo 2014-2020.

Prilikom dodjele sertifikata korisnicima Trećeg poziva, v. d. sekretara Ministarstva evropskih poslova Miodrag Rašović istakao je da je u okviru IPA II programa podržano 23 projekta ukupne vrijednosti preko 7 miliona eura u oblasti zapošljavanja, mobilnosti radne snage i socijalne i kulturne inkluzije, zaštite životne sredine i turizma. Dodao je da se očekuje i ugovaranje još jednog projekta sa rezervne liste, čime će se procenat ugovaranja ovog poziva povećati na skoro 100%.

„Iskoristiću ovu svečanu priliku da se posebno osvrnem na deset projekata koji su ugovoreni u okviru Trećeg poziva, ukupne vrijednosti 3,2 miliona eura, u kojima će čak 29 partnerskih organizacija i institucija sa teritorije Crne Gore i Kosova sprovoditi svoje aktivnosti u programskoj oblasti, koja obuhvata teritoriju 19 opština“, kazao je Rašović.

Kosovski ministar administracije lokalne samouprave Elbert Krasnići istakao je da dobrosusjedski odnosi i regionalna saradnja predstavljaju glavne preduslove za pristupanje, dok jačanje međudržavne i prekogranične saradnje predstavlja osnovnu pretpostavku društvenog i ekonomskog razvoja.

„Iskrena i konkretna saradnja između susjednih zemalja unapređuje mnoge aspekte života građana, promoviše ekonomske odnose dvije zemlje, otvara razvojne perspektive i mogućnosti za bolje upravljanje prekograničnim okruženjem, te nudi razmjenu najboljih praksi i iskustava“, naveo je on.

Prisutnima se obratila i v. d. generalne direktorice Direktorata za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći u Ministarstvu finansija Jelena Davidović, koja je istakla značaj prekograničnih fondova Evropske unije za bolji kvalitet života građana koji žive u programskom području.

„Za ovaj poziv vladalo je veliko interesovanje aplikantata. Ugovoreno je ukupno 10 projekata u vrijednosti od 3,2 miliona eura, a očekuje ugovaranje još jednog projekta. Čestitam svim korisnicima i želim im uspješno sprovođenje projekata“, kazala je Davidović.

Alesandro Biankardi, zamjenik šefa za saradnju u Kancelariji Evropske unije na Kosovu, pohvalio je saradnju dvije zemlje i najavio nastavak podrške Evropske unije kroz programski okvir IPA III, u sklopu koga će biti podržane prekogranične inicijative kroz alokacije za period 2021-2027.

„Evropska komisija prati uticaj prekograničnih projekata na razvoj prekograničnog regiona i unapređenje standarda života populacije u programskom području. Evropska unija će nastaviti da podržava unapređenje dobrosusjedskih odnosa i socio-ekonomski razvoj prekograničnog područja“, naglasio je Biankardi.

U drugom dijelu događaja, šefica Zajedničkog tehničkog sekretarijata (ZTS) Sanja Todorović upoznala je prisutne sa cjelokupnim vremenskim okvirom i aktivnostima koje su preduzele strukture Programa u cilju informisanja, te razvoja kapaciteta potencijalnih aplikantata prije i nakon objavljivanja poziva.

Nakon uvodnih izlaganja, korisnici grantova su predstavili projekte koje će se sprovoditi u narednom periodu. Aktivnosti podržanih projekata usmjerene su na osnaživanje mladih, podsticanje socijalne inkluzije, zaštitu životne sredine i održivo korišćenje prirodnih resursa, kao i na promociju turizma i kulturnog i prirodnog nasljeđa u programskom području.

MINISTARSTVO EVROPSKIH POSLOVA

DVANAESTI SASTANAK PODODBORA ZA PRAVDU, SLOBODU I BEZBJEDNOST

Dvanaesti sastanak Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost između predstavnika Crne Gore i Evropske komisije održaće se 22. i 23. marta 2023. u Podgorici, u hibridnom formatu.

Sastanak će otvoriti, sa crnogorske strane, koordinatorica radom Ministarstva evropskih poslova, ministarka Ana Novaković Đurović, a u ime Evropske komisije, šef Jedinice D2 za Crnu Goru i Srbiju u Generalnom Direktoratu za susjedstvo i pregovore o proširenju Majkl Miler.

Tokom dvodnevnog sastanka biće predstavljen napredak koji je Crna Gora ostvarila u jačanju vladavine prava, kao ključnoj oblasti u pristupnim pregovorima.

Crnogorska strana će predstaviti rezultate ostvarene od prethodnog sastanka Pododbora koji je održan u februaru 2022. godine, u dijelu nivoa usklađenosti zakonodavnog i institucionalnog okvira sa standardima EU u oblasti vladavine prava.

Posebna pažnja tokom sastanka biće posvećena razmatranju konkretnih rezultata u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, borbi protiv pranja novca i borbi protiv trgovine ljudima. Takođe, biće predstavljene aktivnosti preduzete u oblasti pravosuđa i temeljnih prava, kao i u drugim oblastima od značaja u okviru poglavlja 23 i 24.

Sastanak će se održati u staroj zgradi Vlade (ul. Jovana Tomaševića).

Mediji mogu snimiti/pratiti uvodna izlaganja Novaković Đurović i Milera u srijedu 22. marta, s početkom u 9.00 sati.

Nakon sastanka, biće objavljeno saopštenje za javnost.

SEKTOR ZA INFORMISANJE JAVNOSTI O EVROPSKOJ UNIJI I PROCESU PRISTUPANJA EVROPSKOJ UNIJI

GENERALNI SEKRETARIJAT VLADE

MILER: ODLUČAN I OPIPLJIV NAPREDAK U VLADAVINI PRAVA HITNO POTREBAN U 2023. GODINI

„Crna Gora mora da se refokusira na put pristupanja EU. Nakon jednog broja zabrinjavajućih odluka koje su donešene u prethodnoj godini suprotno savjetima Evropske komisije i Venecijanske komisije, u 2023. godini je hitno potreban odlučan i opipljiv napredak u oblasti vladavine prava, u kojoj postoje dobro poznati ključni nedostaci,” poručio je šef Jedinice za Crnu Goru i Srbiju u Generalnom direktoratu Evropske komisije za susjedstvo i pregovore o proširenju, Majkl Miler. On je to kazao otvarajući dvanaesti sastanak Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost koji se u hibridnom formatu održava u Podgorici.

„Potrebna je fokusirana i kredibilna usredsrijeđenost na ovaj cilj od strane izvršne vlasti, Skupštine i pravosuđa kao potpora nastojanju da Crna Gora napreduje na svom putu ka EU. Evropska komisija je ključni partner Crne Gore i spremna je da pruži podršku,” rekao je Miler.

Prevazilaženjem institucionalnog zastoja, sada smo u poziciji da usmjerimo sve naše napore i pojačamo aktivnosti kako bismo ispunili preostala privremena mjerila u poglavljima 23 i 24 i dali novu dinamiku procesu evropske integracije u cijelosti, kazala je državna sekretarka u Ministarstvu evropskih poslova, Milena Žižić.

Ona je naglasila da nedavni izbor troje sudija Ustavnog suda, iako je potrajao, potvrđuje da smo u mogućnosti da pokažemo političku zrelost i odgovornost pronalaženjem kompromisa koji je u interesu društva u cjelini i istakla da imenovanje četvrtog sudije Ustavnog suda, ostaje na vrhu liste prioriteta.

“Imenovanje preostalih visokih sudijskih funkcija – četvrtog sudije Ustavnog suda, Vrhovnog državnog tužioca, vansudskih članova Sudskog savjeta, kao i imenovanje predsjednika Vrhovnog i Privrednog suda – ostaje na vrhu liste naših prioriteta. Duboko smo svjesni da je to predušlov za dalje jačanje nezavisnosti, profesionalizma i odgovornosti pravosuđa, kao i nesmetanog i stabilnog funkcionisanja sistema vladavine prava”, objasnila je Žižić.

Osvrćući se na urađeno u proteklom periodu, državna sekretarka Žižić je istakla da stabilan i fokusiran operativni rad organa za sprovođenje zakona već daje dobre rezultate na terenu, ali da su u Vladi svjesni da su potrebni dalji naponi u borbi protiv korupcije i nekim ključnim oblastima organizovanog kriminala, uključujući oduzimanje imovine i poboljšanje korišćenja sporazuma o priznanju krivice.

“Ovaj pozitivan trend potvrđuje i najnovija akcija Specijalnog državnog tužilaštva i Specijalne jedinice policije koja je sprovedena prije nekoliko dana, a kojom je određen pritvor za ukupno 17 osumnjičenih, od kojih su većina bivši i aktivni policijski službenici. Oni su osumnjičeni za krijumčarenje tri tone kokaina, kao i za više drugih teških krivičnih djela, poput pranja novca, izazivanja opšte opasnosti i nedozvoljenog držanja oružja”, podsjetila je Žižić.

Na sastanku Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost između Crne Gore i Evropske komisije koji se održava 22. i 23. marta u hibridnom formatu, predstavnici Evropske komisije i relevantnih crnogorskih institucija analizirali su ostvarene rezultate i razmatrali ključne naredne korake u oblastima obuhvaćenim poglavljima 23 i 24, koje se odnose na reformu pravosuđa, temeljna prava, borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, pravosudnu saradnju, saradnju u oblasti borbe protiv krijumčarenja droga i protiv terorizma, kao i migracije i upravljanje granicama.

SEKTOR ZA INFORMISANJE JAVNOSTI O EVROPSKOJ UNIJI I PROCESU
PRISTUPANJA EVROPSKOJ UNIJI

GENERALNI SEKRETARIJAT VLADE

RASPISAN ČETVRTI POZIV ZA PROJEKTE PREKOGRANIČNE SARADNJE SA ALBANIJOM

Ministarstvo finansija i Ministarstvo evropskih poslova Crne Gore, u saradnji sa Delegacijom EU, na današnjoj konferenciji za medije, zvanično su predstavili četvrti Poziv za dostavljanje prijedloga projekata za Program prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija 2014-2020, u vrijednosti od 2,8 miliona eura.

Pomenutim sredstvima, finansiraće se projekti koji za cilj imaju promociju turizma i kulturnog i prirodnog naslijeđa, kao i projekti koji se fokusiraju na podsticanje zapošljavanja, mobilnost radne snage i socijalnu i kulturnu inkluziju opština iz graničnih regija obje zemlje, a 15. jun tekuće godine je rok za podnošenje predloga projekata.

Otvarajući današnji pres, državna sekretarka u Ministarstvu evropskih poslova, Milena Žižić podsjetila je da je, prekogranična saradnja između dvije države započeta 2008. godine, te da je od tada kroz programe prepristupne pomoći IPA I i IPA II, u cilju unaprjeđenja standarda i kvaliteta života ljudi u programskim područjima, uspješno implementirano ukupno 45 projekta, u vrijednosti od oko 12,9 miliona eura. „Dodatno, dvije zemlje sprovele su i strateški projekat u vrijednosti od 3,6 miliona eura za rekonstrukciju prekograničnog prelaza Božaj-Hani Hotit i izgradnju novog zajedničkog graničnog prelaza Grabom – Zatrijebačka Cijevna“, kazala je Žižić.

Generalni direktor za evropske fondove u Ministarstvu evropskih poslova i šef Operativne strukture Bojan Vujović se zahvalio svim uključenim stranama na promptnom objavljivanju četvrtog poziva, koji će, kako je istakao, omogućiti da se skoro sva sredstva EU koja su planirana za period od 2014-2020 u okviru ovog programa ugovore. „Svakodnevno na lokalnom nivou, osjećamo ono što su benefiti ovih projekata, i to je nešto što ukazuje na činjenicu da proces pristupanja nije samo administrativni proces, nego da EU na terenu podržava lokalne zajednice i građane kroz razne inicijative“ zaključio je gospodin Vujović.

Generalna direktorica Direktorata za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći u Ministarstvu finansija, koje je i ugovorno tijelo za pomenute projekte, Jelena Davidović, poručila je da će svi institucionalni kapaciteti, kao i raspoloživi Instrument pretpristupne pomoći, biti iskorišćeni u cilju valorizacije prirodnih potencijala prekograničnih područja, a sve u funkciji doprinosa održivom ekonomskom i društvenom razvoju. Pozivajući zainteresovane da kandiduju projekte, gospođa Davidović je pojasnila da će za projekte koji promovišu turizam biti opredijeljeno 1,9 miliona eura, a za projekte koji podstiču zapošljavanje i mobilnosti radne snage nešto više od 900 hiljada eura.

Zamjenica šefa kooperacija u Delegaciji Evropske unije, Liselotte Isaksson istakla je da prekogranični programi saradnje u zemljama Zapadnog Balkana imaju za cilj pronalaženje zajedničkih rješenja za zajedničke izazove, na održiv način, kao i da se države, dok sprovode ove programe, uče da upravljaju budućim strukturnim fondovima EU i pripremaju za članstvo u Uniji.

“Naš prioritet kroz ovaj poziv je finansiranje projekata koji otvaraju nova radna mjesta, podstiču socijalnu i kulturnu inkluziju i štite kulturno naslijeđe. Veliki prioritet je sektor turizma gdje Crna Gora i Albanija imaju prekrasne prirodne resurse i bogato kulturno naslijeđe i oni moraju biti zaštićeni i razvijani na održiv način. Prekogranični projekti EU već podstiču turizam i privredu i nadamo se da ćemo vidjeti više inovativnih i ambicioznih projektnih ideja sa održivim rezultatima u okviru ovog poziva”, kazala je Isaksson.

Budući aplikanti će detaljnije moći da se upoznaju sa svim zahtjevima i ciljevima projekata na informativnim sesijama koje će 29. i 30. marta biti organizovane u Skadru i Lješ, odnosno 11. i 12. aprila u Beranama i Podgorici.

Ministarstvo finansija

Ministarstvo evropskih poslova

SJEDNICE RADNIH GRUPA ZA PREGOVARAČKA POGLAVLJA 2 I 19 - POZIV ZA UČEŠĆE ZAINTERESOVANOJ JAVNOSTI

Ministarstvo
evropskih poslova

**SJEDNICE RADNIH GRUPA ZA
PREGOVARAČKA POGLAVLJA 2 I 19
POZIV ZA UČEŠĆE ZAINTERESOVANOJ
JAVNOSTI**

ponedjeljak, 27. marta
Stara zgrada Vlade

Konstitutivne sjednice pregovaračkih radnih grupa za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore sa Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine koja se odnosi na pregovaračka poglavlja 2 – Sloboda kretanja radnika i 19 – Socijalna politika i zapošljavanje održaće se u ponedjeljak, 27. marta u sali na prizemlju u staroj zgradi Vlade (ul. Jovana Tomaševića, br. 2).

Sjednicama će predsjedavati šefica pregovaračkih radnih grupa, državna sekretarka u Ministarstvu rada i socijalnog staranja Edina Dešić. Sjednica Pregovaračke radne grupe za poglavlje 19 će početi u 9 sati, dok će sjednica Pregovaračke radne grupe 2 početi u 11 sati. Predloge dnevnog reda predstojeće sjednice Radnih grupa možete preuzeti ovdje:

Pregovaračko poglavlje 2 – Predlog dnevnog reda

Pregovaračko poglavlje 19 – Predlog dnevnog reda

Pozivamo zainteresovanu javnost da uzme učešće u predstojećoj sjednici Radne grupe.

MINISTARSTVO EVROPSKIH POSLOVA

PRODUŽEN ROK ZA PRVI POZIV PROGRAMA INTERREG IPA JUŽNI JADRAN

Rok za dostavljanje predloga projekata u okviru Prvog poziva programa Interreg IPA Južni Jadran produžen je do 7. aprila 2023. godine u 11.59 časova.

U cilju pružanja dodatnih informacija potencijalnim korisnicima, Zajednički sekretarijat Programa organizovaće još jedan Otvoreni dan 28. marta 2023. godine, sa početkom u 10 časova. Sastanku se može pristupiti putem linka: meet.google.com/efh-omvq-szs.

Programom Interreg IPA Južni Jadran podržava se prekogranična saradnja između Italije (regije Pulja i Molize), Albanije i Crne Gore u sklopu programskog okvira IPA III, koji obuhvata period od 2021. do 2027. godine.

U sklopu Prvog poziva poziva biće podržani projekti vrijednosti do 200.000 eura, koji su usmjereni na kapitalizaciju rezultata i iskustava iz programskog perioda IPA II (2014-2020), te drugih programa, inicijativa, kao i dobrih praksi organizacija i institucija. Trajanje projekata ograničeno je na 12 mjeseci, a ukupan budžet ovog poziva iznosi oko 5 miliona eura, od čega do 85% sredstava obezbjeđuje EU.

Poziv je otvoren za javne organe i neprofitne organizacije sa sjedištem u Italiji (regije Pulja i Molize), Albaniji i Crnoj Gori.

Cjelokupan tekst poziva, uključujući prijavni obrazac, najčešća pitanja i formular za traženje partnera dostupan je ovdje.

Osnovne informacije o programu mogu se pronaći ovdje.

MINISTARSTVO EVROPSKIH POSLOVA

117 MILIONA PODRŠKE EU ZA PROJEKTE PREKOGRANIČNE SARADNJE HRVATSKE, BIH I CRNE GORE

Evropska unija opredijelila je 117 miliona za kofinansiranje trilateralnog programa prekogranične saradnje Interreg VI-A IPA Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora, koji obuhvata programski period 2021-2027.

To je saopšteno tokom sastanka Odbora za nadgledanje pomenutog programa, koji se ove sedmice održava u Kotoru.

Na sastanku je dogovoreno da Prvi poziv za dostavljanje predloga projekata bude objavljen u toku drugog kvartala ove godine, a institucijama i organizacijama iz programskog područja u sklopu ovog poziva biće na raspolaganju 41 milion eura.

Otvarajući sastanak, v. d. generalni direktor Direktorata za evropske poslove u Ministarstvu evropskih poslova Bojan Vujović kazao je da novi Interreg VI-A IPA program Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora predstavlja nastavak uspješne prekogranične saradnje tri države.

„Koristim priliku da podsjetim da je kroz prethodni Interreg IPA program prekogranične saradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014-2020 podržano 59 projekata ukupne vrijednosti oko 67,3 miliona eura, od kojih 57,2 miliona predstavljaju bespovratna sredstva Evropske unije“ naveo je Vujović.

Kako je istakao, o uspješnosti saradnje tri države najbolje govori činjenica da je Evropska unija udvostručila iznos sredstva namijenjenih novom programu, sa 57 na 117 miliona.

„To nam daje ogroman podsticaj, ali i obavezu da u narednom sedmogodišnjem periodu nastavimo sa uspješnom saradnjom u cilju rješavanja zajedničkih izazova i podizanja kvaliteta života u programskom području,“ dodao je Vujović.

Tokom sastanka, kojem su prisustvovali predstavnici nacionalnih tijela tri države i Evropske komisije, usvojen je aplikacioni paket, čime su stvoreni i formalni preduslovi za objavu Prvog poziva.

„Uvjerenam sam da ćemo predanim radom sva tri nacionalna tijela uspjeti da opredijeljena sredstva realizujemo u potpunosti i dobijemo izvrsne projekte koji će biti usmjereni na istraživanja i inovacije, jačanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća, energetska efikasnost, prilagođavanje na klimatske promjene i cirkularnu ekonomiju, zdravstvo, te održivi turizam i kulturu“, kazala je Stella Arneri iz Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Evropske unije Republike Hrvatske.

Na sastanku je razmatran i trenutni status implementacije, kao i rezultati ostvareni u okviru projekata Drugog poziva Interreg IPA programa prekogranične saradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014-2020. Realizacijom projekata unaprijeđen je kvalitet usluga u oblasti zdravstvene i socijalne zaštite, unaprijeđena saradnja u oblasti zaštite životne sredine, prevencije rizika i energetske efikasnosti, razvijena nova turistička ponuda utemeljena na kulturnoj i prirodnoj baštini, te poboljšano poslovno okruženje kroz jačanje konkurentnosti.

Članovi Odbora za nadgledanje posjetili su i nekoliko projekata koji se realizuju na teritoriji Kotora. Između ostalog, obišli su Akvarijum Boka u okviru Instituta za biologiju mora, čiji je dio proširen uz pomoć projekta EXChAngE, kroz koji je u Crnoj Gori uloženo 674.000 eura.

Tokom projekta je takođe izvršena rekonstrukcija sobe za kornjače, glavne akvarijumske prostorije i mokre laboratorije, urađena instalacija novih rezervoara, te nabavljeni sistemi audio vodiča i 2 info kisoka. U okviru projekta je razvijen i novi prekogranični turistički proizvod – Plava karta, koja omogućava posjete po sniženim cijenama novim tematskim rutama – Akvarijumu Kotor, Akvarijumu Dubrovnik i vodenoj stazi Hutovo Blato i Starom mostu u Mostaru.

Posjeta je upriličena i projektu WRECKS4ALL, koji su u Crnoj Gori sproveli Univerzitet Crne Gore, Pomorski fakultet Kotor i Turistička organizacija Opštine Bar. Učesnici su obišli Laboratoriju za arheologiju pomorstva, u kojoj je adaptiran izložbeni prostor tako da snimci podvodnih objekata budu dostupni za posjetioce pomoću tehnologije za proširenu stvarnost. U okviru projekta je izrađena i virtuelna karta olupina istočnog Jadrana i staza podvodne baštine, koja je integrisana u mobilnu aplikaciju posvećenu ronilačkom turizmu. Ukupna vrijednost budžeta partnera na projektu iz Crne Gore iznosi oko 437.000 eura.

MINISTARSTVO EVROPSKIH POSLOVA

ŽIŽIĆ: PREGOVARAČKA STRUKTURA SE REFORMIŠE I RASPRAVE O POGLAVLJIMA SE OTVARAJU ZA JAVNOST

U toku je reformisanje pregovaračke strukture, gdje smo dodatno napravili iskorak uključivanjem u članstvo svih pregovaračkih radnih grupa predstavnike Privredne komore Crne Gore i predstavnike poslodavaca, pored postojećih predstavnika koje smo zadržali, a koji dolaze sa privatnih i državnih univerziteta, iz nevladinih organizacija i strukovnih udruženja, predstavnike Zajednice opština; te da smo, gdje je to moguće, otvorili raspravu o krovnim pregovaračkim dokumentima, kao i rad pregovaračkih radnih grupa, za svu zainteresovanu javnost Crne Gore-kaže u razgovoru za Pobjedu državna sekretarka u ministarstvu evropskih poslova Milena Žižić. Ističe da ministarstva u posljednjih nekoliko mjeseci radi punim intenzitetom i zaokružuje i zaostale obaveze.

Šef Jedinice za Crnu Goru i Srbiju u Generalnom direktoratu Evropske komisije za susjedstvo i pregovore o proširenju Majkl Miler je otvarajući dvanaesti sastanak Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost kazao da Crna Gora mora da se refokusira na put pristupanja EU u ovoj godini. Ističe da je potrebna fokusirana i kredibilna usredsrijeđenost na ovaj cilj od strane izvršne vlasti, Skupštine i pravosuđa kao potpora nastojanju da Crna Gora napreduje na svom putu ka EU. Da li je ovo realno sprovesti obzirom da je Skupština raspuštena, Ustavni sud nije kompletiran, a nijesu imenovani ni preostali čelnici na visokim sudijskim funkcijama, Vlada je u tehničkom mandatu već mjesecima, a parlamentarni izbori su zakazani za 11.jun?

U izazovnim političkim okolnostima i kontekstu koji ste naveli, ono što je konstanta bez obzira na fazu demokratskog razvoja našeg društva je da ostajemo u potpunosti posvećeni strateškom opredjeljenju Crne Gore da postane prva nova članica Evropske unije, što je ključna poruka koju smo poslali na nedavno održanom XII sastanku Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost.

Naši evropski partneri su ponovili da su vrata Evropske unije otvorena za Crnu Goru, da nikada nisu ni dovedena u pitanje, iako su to bila različita spinovanja određenih interesnih grupa i medija, ali da cijeli proces zavisi od zakonodavne, sudske i izvršne vlasti i od tempa reformskih aktivnosti koje sprovodimo kao otklanjanja naslijeđenih uočenih sistemskih nedostataka, na kojem planu uvijek možemo računati na njihovu punu podršku. U tom smislu, nedavni izbor troje sudija Ustavnog suda je korak u pravom smjeru, a na ovaj način su politički akteri u Skupštini Crne Gore pokazali političku zrelost i shvatanje ozbiljnosti situacije u kojoj se nalazimo. Povoljna okolnost je da je ovim izborom Ustavni sud odblokiran pa sada imamo dovoljan broj sudija koji može donositi odluke, uključujući u odnosu na pitanja koja se tiču organizacije izbora, ali i na druga pitanja iz nadležnosti ovog suda, poput ocjene ustavnosti određenih zakonskih akata. Vjerujemo da će se imenovanjima, u što skorijem roku, nosilaca pravosudnih funkcija koje su trenutno u v.d. stanju, kao i izborom četvrtog preostalog sudije Ustavnog suda, dodatno stabilizovati sistem vladavine prava u Crnoj Gori i na taj način stvoriti povoljnije prilike za fokusiraniji rad na ispunjenju obaveza iz evropske agende.

Pored svih navedenih okolnosti, koje nam definitivno ne idu na ruku, obaveze koje proističu iz pristupnih pregovora su jasno trasirane kroz novi dvogodišnji Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2023-2024, tako da su sve nadležne institucije upoznate sa svojim obavezama i zaduženjima na putu dostizanja evropskih standarda. S druge strane, obaveze na planu unapređenja sistema vladavine prava su dodatno precizirane u dokumentu pod nazivom Akcioni plan za adresiranje ključnih prioriteta u cilju ispunjenja preostalih privremenih mjerila u poglavljima 23 i 24, pa možemo konstatovati da postoji jasna slika o tome što su naredni konkretni koraci na integracionom putu koje svaka relevantna institucija treba da preuzme.

Posljednje aktivnosti Specijalnog državnog tužilaštva i Specijalnog policijskog odjeljenja daju nam osnov za uvjerenje da konačni rezultati na planu borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala idu željenom dinamikom te da će rezultirati ispunjenjem očekivanja evropske strane kada je u pitanju realizacija preostalih privremenih mjerila zadatih u poglavljima 23 i 24, čime bismo dali novi zamah cjelokupnom pregovaračkom procesu.

Koliki je potencijal Crne Gore da pregovara sa EU obzirom da pregovore vodi Vlada koja je tehičkom mandatu, da ministarstvo evropskih integacija nema ministra nakon ostavke Jovane Marović?

Kao što ste upoznati Vlada Crne Gore je 30. novembra 2023, nakon ostavke Jovane Marović, odredila Anu Novaković Đurović, ministarku ekologije, prostornog planiranja i urbanizma za rukovoditeljku radom Ministarstva evropskih poslova, te da je 15. decembra 2023. imenovana državna sekretarka i sekretar u Ministarstvu evropskih poslova, tako da u posljednjih nekoliko mjeseci institucija radi punim intenzitetom i zaokružuje i zaostale obaveze.

Na taj način Ministarstvo evropskih poslova nije gubilo vrijeme na dinamici realizovanja aktivnosti sa evropske agende već naprotiv dobrom organizacijom i efikasnim radom svih zaposlenih nastavili smo sa intezivnijim radom i izvršavanjem obaveza. Kao potvrdu kvalitetnog rada u tom periodu imamo uspješno održavanje dvanaestog sastanka Odbora za stabilizaciju i pridruživanje između Crne Gore i Evropske unije u januaru 2023, gdje je razmatran ostvareni napredak u okviru sektorskih pododbora i reforme javne uprave na planu usklađivanja s pravnom tekovinom EU, kao i rezultata koje je Crna Gora ostvarila u dijelu institucionalnih, zakonodavnih, političkih i ekonomskih reformi, uz projekciju planiranih aktivnosti. Na toj liniji, podsjetila bih i da su u martu održani i šesnaesti sastanak Zajedničkog konsultativnog odbora civilnog društva Evropske unije i Crne Gore (ZKO), kao i Dvanaesti sastanak Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost između predstavnika Crne Gore i Evropske komisije. Kao posebnu potvrdu predanosti Vlade, apstrofirala bih da je donijet Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2023 – 2024. godine, čemu je prethodila uspješna međuresorska saradnja rukovođena od strane Ministarstva evropskih poslova, kao i javne konsultacije sa zainteresovanom javnosti i organizovanje Okruglog stola povodom izrade dokumenta.

Takođe, Ministarstvo evropskih poslova održalo je dva sastanka sa svim šefovima radnih grupa, koji su od promjene upravljačke strukture postali redovna svakomjesečna praksa, a u sve u cilju pružanja konkretnih informacija i uputa na koji način djelovati efikasnije i efektivnije u pregovaračkom procesu. Ministarstvo evropskih poslova pripremilo je i usvojilo jedinstveni Poslovnik o radu za svih 33 pregovaračka poglavlja. U skladu sa navedenim u procesu je i kompletiranje odluka o obrazovanju pregovaračkih radnih grupa koje će intenzivirati rad na mjesečnom nivou i kvartalno pratiti realizaciju planiranih obaveza. Moramo istaći da Ministarstvo evropskih poslova uspješno koordinira ovim procesom tako da očekujemo da ćemo u prvoj dekadi aprila imati kompletnu pregovaračku strukturu.

U skladu sa dosadašnjom praksom prema kojoj Crna Gora dva puta godišnje priprema i dostavlja priloge za godišnji Izvještaj Evropske komisije o Crnoj Gori, predano radimo na i prilogu Izvještaja EK o Crnoj Gori za 2023. godinu, koji će sadržati najrelevantnije informacije o realizovanim aktivnostima koje se odnose na strategijski i zakonodavni okvir, primjenu pravne tekovine i druge rezultate od značaja za proces pregovora po pregovaračkim poglavljima za period 6. jun 2022 – 31. mart 2023. godine.

U narednom periodu, kao i do sada, Crna Gora će bez ikakve rezerve ostati posvećena procesu, možda sada i više nego ikada ranije. Ovo ističemo s obzirom da je, na nedavno održanoj sjednici Kolegijuma za pregovore, kojoj je predsjedavao premijer Dr Dritan Abazović, razmatran status pregovaračke strukture i potreba za unapređenjem koordinacije pregovaračkog procesa, te da je zaključeno da se u najkraćem roku pristupi izmjeni Odluke o pregovaračkoj strukturi, vrati pozicija glavnog pregovarača, kao i imenuju članovi Pregovaračkog tima i njihovi zamjenici. Takođe, dogovoreno je da se, kroz izmjenju Odluke o pregovaračkoj strukturi, pristupi i obrazovanju novog koordinacionog tijela koje će biti zaduženo za praćenje izrade i realizacije Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, ispunjavanje obaveza koje proističu iz privremenih i završnih mjerila, kao i druga pitanja u vezi sa pravnom tekovinom i ispunjavanjem obaveza koje proističu iz procesa pregovora Crne Gore sa Evropskom unijom.

Iako više od sedamdeset odsto naših građana podržava ulazak u Evropsku uniju Crna Gora i dalje veoma sporo napreduje. Iz Evropske unije često dobijamo poruke da je za ovaj proces potrebno uključiti kompletno društvo, da li se može predvidjeti neki realni datum do kojeg bi Crna Gora mogla ispuniti kriterijume i kvalifikovati se za članstvo u EU?

Iako je politika proširenja ponovo aktuelizovana, što je dobar kontekst koji treba iskoristiti, nezahvalno je govoriti o datumu ulaska u EU. Iako u najvećoj mjeri brzina napredovanja prema članstvu zavisi od našeg ispunjenja obaveza, takođe na nju utiču i dešavanja u samoj EU, i geopolitički kontekst. Mišljenja sam da opšta društvena i politička klima doprinosi kreiranju i održavanju visoke podrške javnosti procesu evropske integracije i samom članstvu države u Evropskoj uniji, imajući u vidu da svi značajniji učesnici javnog života, uključujući i sve relevantnije političke partije u Crnoj Gori, otvoreno podržavaju ovakav vanjskopolitički kurs naše zemlje. Ono gdje je potrebno da svi zajedno više radimo, jeste istinsko poznavanje i razumijevanje onoga šta proces pregovora sa Evropskom unijom znači i donosi na planu svakodnevnog života naših građana i tu je najveća odgovornost na Vladi i Skupštini da, uz pomoć medija, na adekvatan način sinhronizovano usmjere evropske teme u dnevopolitički i nacionalni kontekst, za koji su građani generalno zainteresovaniji, te da poruke budu sročene tako da budu u funkciji edukacije i razumijevanja građana o važnosti sprovođenja reformi i promjena koje proces donosi.

Očekivano je da je u malom sistemu, kakav je crnogorski, potrebno više napora da se savladaju obaveze koje stoje pred zemljom na evropskom putu, bilo da su one tehničkog ili suštinskog karaktera. Nezavisno od veličine države, te u kojoj mjeri vaše buduće članstvo utiče na već uspostavljeni sistem Evropske unije, očekuje se da se nacionalni pravni sistem uskladi sa evropskim i da bude u potpunosti spreman za punopravno članstvo. Zato je odgovornost još veća što su neke prethodne Vlade i vlasti dozvolile da brojčano limitirana, ali izuzetno kvalitetna administrativna snaga Crne Gore, koja se odgovorno nosila sa kompleksnim bremenom pregovora, nepotrebno izmori i istroši dugim odsustvom političke volje da se država izbori sa svim političkim, ekonomskim i društvenim anomalijama koje su se u dužem periodu gomilale na svim nivoima. Upravo ovakvo stanje je uticalo da ne mali dio pregovaračke strukture vremenom napusti državnu upravu i da tako izgubimo institucionalnu memoriju preko potrebnu za dalje korake ka EU. Naša želja je da, sa nedavnim povećanjima zarada u javnom sektoru, ovom sektoru vratimo konkurentnost, da zadržimo postojeći kvalitetan kadar, odnosno da sa poboljšanim uslovima rada privučemo onaj dio privatnog sektora koji može doprinijeti našem zajedničkom cilju, a to je članstvo u Evropskoj uniji. Dodatno, na nedavno održanom Kolegijumu za pregovore na predlog Ministarstva evropskih poslova, kojim je predsjedavao predsjednik Vlade, donijeta je odluka da se ide u pravcu pronalaska adekvatnog rješenja za finansijsko nagrađivanje onog dijela pregovaračke strukture koja svojim predanim radom i rezultatima doprinosi napretku u pregovorima po pojedinačnim poglavljima pravne tekovine.

Da li je to dovoljno? Pa složiću se sa vašom implikacijom u postavljenom pitanju i reći da nije, već da moramo koristiti sve mehanizme da svako individualno, ali i institucionalno, da svoj doprinos našem evropskom putu. Dozvolite da vas informišem da smo u procesu reformisanja pregovaračke strukture, gdje smo dodatno napravili iskorak uključivanjem u članstvo svih pregovaračkih radnih grupa predstavnike Privredne komore Crne Gore i predstavnike poslodavaca, pored postojećih predstavnika koje smo zadržali, a koji dolaze sa privatnih i državnih univerziteta, iz nevladinih organizacija i strukovnih udruženja, predstavnike Zajednice opština; te da smo, gdje je to moguće, otvorili raspravu o krovnim pregovaračkim dokumentima, kao i rad pregovaračkih radnih grupa, za svu zainteresovanu javnost Crne Gore. Ono što možemo zaključiti jeste da kao resorno ministarstvo koje koordinira cjelokupnim procesom, a uz nesebičnu podršku Vlade kao i predstavnika diplomatskog kora EU u Crnoj Gori sigurno koračamo na putu ka Evropskoj uniji, a datum koji će biti kao ključni za zvanično članstvo je nemoguće predvidjeti jer zavisi od bezbroj faktora na koje ne možemo uticati.

IZVOR: Pobjeda

OBJAVLJEN PRVI POZIV ZA IPA JADRANSKO-JONSKI PROGRAM (IPA ADRION)

IPA Jadransko-jonski program (IPA ADRION) objavio je Prvi poziv za dostavljanje predloga projekata u okviru finansijske perspektive 2021-2027.

Poziv će trajati od 4. aprila do 30. juna 2023. godine, a otvoren je za organizacije i institucije koje kroz partnerstvo žele da doprinesu razvoju Jadransko-jonskog regiona. Ukupni budžet opredijeljen za ovaj poziv iznosi oko 65 miliona eura.

Minimalan broj partnera na projektu je 6 a preporučeni maksimum 12, pri čemu najmanje tri partnera moraju biti iz država korisnica Instrumenta pretpristupne podrške (IPA), a tri iz država ERDF-a. Po prvi put u okviru IPA Jadransko-jonskog programa, vodeći partneri mogu biti kako iz država ERDF-a tako i iz država korisnica IPA fondova.

Maksimalni budžet projekta iznosi 1,5 miliona eura EU doprinosa, a trajanje može biti najviše 36 mjeseci.

Pozivom će biti obuhvaćena sva četiri prioriteta Programa, i to:

Prioritet 1 – Podrška pametnijem Jadransko-jonskom regionu

Prioritet 2 – Podrška zelenijem Jadransko-jonskom regionu otpornijem na klimatske promjene

Prioritet 3 – Povezanija Evropa uz bolju mobilnost

Predlozi projekata podnosiće se putem novog sistema JEMS, a Zajednički sekretarijat Programa će pripremiti posebne smjernice za njegovo korišćenje. Detaljan opis ciljeva i sadržaja Poziva, prihvatljivih aktivnosti, sastava partnerstava i budžetu biće dostupni na sajtu Programa.

Prvi poziv biće zvanično predstavljen 19. aprila 2023. godine u Sarajevu, a Ministarstvo evropskih poslova će za korisnike iz Crne Gore organizovati info dan krajem aprila ili početkom maja ove godine.

MINISTARSTVO EVROPSKIH POSLOVA

ODRŽAN PRVI SASTANAK ZAJEDNIČKOG NADGLEDNOG ODBORA IPA PROGRAMA PREKOGRANIČNE SARADNJE BOSNA I HERCEGOVINA - CRNA GORA 2021-2027

U Sarajevu je danas održan prvi sastanak Zajedničkog nadglednog odbora IPA programa prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora za period 2021-2027.

Na sastanku, kojim je predsjedavao v.d. generalni direktor Direktorata za evropske fondove u Ministarstvu evropskih poslova Bojan Vujović, razgovarano je o objavi prvog poziva za dostavljanje predloga projekata i odabiru tematskog prioriteta koji će biti obuhvaćen pozivom.

Kako je podsjetio, prekogranična saradnja između Bosne i Hercegovine i Crne Gore započeta je 2008. godine u okviru finansijske perspektive 2007-2013 i uspješno se nastavila tokom finansijske perspektive 2014-2020.

„Uspješna realizacija Programa ne bi bila moguća bez dobre saradnje Ministarstva evropskih poslova, Direkcije za evropske integracije Bosne i Hercegovine, Delegacije EU u Bosni i Hercegovini, te Zajedničkog tehničkog sekretarijata, sa glavnom kancelarijom u Sarajevu i kancelarijom u Nikšiću“, istakao je Vujović.

Za ovaj program prekogranične saradnje Evropska unija je opredijelila bespovratna sredstva u iznosu od 8,4 miliona eura.

„S obzirom na to da se programski okvir IPA II bliži kraju, vjerujem da će se kvalitetna saradnja, rezultati i partnerstva nastaviti i tokom treće generacije programa u finansijskoj perspektivi 2021-2027“, dodao je Vujović.

MINISTARSTVO EVROPSKIH POSLOVA

ODABRANE NAJBOLJE PRIČE NA KONKURSU ZA TELEVIZIJSKE I NOVINARE ŠTAMPANIH MEDIJA I PORTALA

Novinarke televizije Vijesti i Javnog servisa, Bojana Bojović Golijanin i Biljana Rovčanin, kao i novinar RTV Nikšić, Vladimir Utješinović, pobjednici su ovogodišnjeg konkursa u kategoriji za najbolju televizijsku priču o procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Pobjednici u kategoriji za najbolji novinski članak o procesu pristupanja Crne Gore EU su novinar Portala Feral.bar Radomir Petrić, novinarka Pobjede Jovana Đurišić i novinarka ND Vijesti Željka Vučinić.

Konkurse je raspisao Sektor za informisanje javnosti o EU i procesu pristupanja EU Generalnog sekretarijata Vlade, uvažavajući značaj crnogorskih medija u tom procesu, a kako bi zainteresovao medije da izvještavaju o uticaju procesa na život građana Crne Gore, primjeni evropskih standarda, usvajanju evropskih vrijednosti i podršci EU kroz dostupne fondove i realizaciju projekata.

Najbolje ideje za televizijske priče su, prema ocjeni stručnog žirija, dostavili Bojana Bojović Golijanin, Biljana Rovčanin i Vladimir Utješinović. Oni će na raspolaganju imati mjesec dana da, u skladu sa predloženim i odabranim konceptom, urade i objave svoje priče o tome kako Crna Gora koristi EU fondove i koje sve mogućnosti pružaju IPA sredstava; o uticaju energetske krize na tržište energenata u Crnoj Gori, kao i uticaju procesa evropske integracije na lokalni nivo, odnosno koristima koje opštine i građani imaju od primjene evropskih politika i EU projekata.

Novinarima će, nakon emitovanja televizijskih priča, biti uručene novčane nagrade u iznosu od po 500 eura.

Novinari Radomir Petrić, Jovana Đurišić i Željka Vučinić koji su, prema ocjeni žirija, dostavili najbolje ideje u kategoriji za štampane medije i portale, imaće na raspolaganju tri sedmice da, u skladu sa predloženim i odabranim konceptom, urade i objave svoje priče o značaju EU projekta usmjerenog na sanaciju i konzervaciju nelegalne deponije –smetlišta Čafe za zaštitu flore i faune u podmorju; o borbi protiv sajber napada, kao i o učešću Crne Gore u Programu „Digitalna Evropa“ koji finansira EU.

Njima će, nakon objave priča, biti uručene novčane nagrade u iznosu od po 300 eura. Konkursi su realizovani u skladu sa Strategijom informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji.

SEKTOR ZA INFORMISANJE JAVNOSTI O EVROPSKOJ UNIJI I PROCESU PRISTUPANJA EVROPSKOJ UNIJI

GENERALNI SEKRETARIJAT VLADE CRNE GORE

PREMIJER I MINISTRI SA STUDENTIMA NA ŠESTOM FORUMU „PITAJ MINISTRA!“

Povodom obilježavanja 4. aprila, Dana studenata, Generalni sekretarijat Vlade, u saradnji sa Ministarstvom evropskih poslova, Ministarstvom ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstvom nauke i tehnološkog razvoja i Ministarstvom zdravlja, organizuje, šesti po redu, Forum „Pitaj ministra!“.

Cilj organizacije Foruma je afirmacija snažnije uključenosti mladih u proces pristupanja EU, unapređenje javnih politika i razvoj crnogorskog društva.

Forum će se održati u petak, 7. aprila 2023. u „Vili Gorica“, s početkom u 12.00 sati.

Događaj će otvoriti predsjednik Vlade Dritan Abazović, a u neformalnom razgovoru sa studentima će učestvovati:

- Ana Novaković Đurović, ministarka ekologije, prostornog planiranja i urbanizma i rukovoditeljka radom Ministarstva evropskih poslova
- Goran Đurović, ministar ekonomskog razvoja i turizma
- Biljana Šćepanović, ministarka nauke i tehnološkog razvoja
- Dragoslav Šćekić, ministar zdravlja

Pozivamo medije da isprate događaj.

SEKTOR ZA INFORMISANJE JAVNOSTI O EVROPSKOJ UNIJI I PROCESU PRISTUPANJA EVROPSKOJ UNIJI
GENERALNI SEKRETARIJAT VLADE

me4.eu
eu4.me

FORUM
PITAJ
MINISTRA

STUDENTI SVIH
UNIVERZITETA

Petak, 7. april u 12 sati
VILA GORICA

Premijer
DRITAN ABAZOVIĆ

Ministarke i ministri
ANA NOVAKOVIĆ ĐUROVIĆ
BILJANA ŠĆEPANOVIĆ
GORAN ĐUROVIĆ
DRAGOSLAV ŠĆEKIĆ

www.eu.me

USPJEŠNO ZAVRŠEN ŠESTI FORUM „PITAJ MINISTRA!“

“Vrata Evropske unije su se otvorila nakon rata u Ukrajini i veća je pozornost drugih za proces proširenja. Da bi jedna organizacija ostala atraktivna potrebno je da stalno privlači druge da pristupaju. Nesumnjivo, to je interes i EU”, kazao je predsjednik Vlade Crne Gore dr Dritan Abazović.

On je to rekao na Forumu “Pitaj ministra” koji je, povodom 4. aprila, Dana studenata, organizovao generalni sekretarijat Vlade, u saradnji sa Ministarstvom evropskih poslova, Ministarstvom ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstvom ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstvom nauke i tehnološkog razvoja i Ministarstvom zdravlja.

Tokom foruma, predsjednik Vlade Abazović odgovarao je na pitanja studenata iz brojnih oblasti poput evropskih integracija Crne Gore, ekonomskoj situaciji i povoljnom biznis ambijentu u zemlji, Zakonu o državljanstvu i stranim studentima u Crnoj Gori, problematici Zakona o visokom obrazovanju i uslovima u kojima studenti žive i studiraju, kao i ulaganjima države u nauku i obrazovanje.

Ministarka ekologije, prostornog planiranja i urbanizma i rukovoditeljka radom Ministarstva evropskih poslova, Ana Novaković Đurović je kazala da su studenti najvažniji resurs ovog društva i da Vlada ima želju i ambiciju da osnaži saradnju sa studentima kreirajući strateški i zakonski oblik saradnje.

Ona je istakla da pregovarački proces nije samo birokratija i pozvala studente da koriste sve mogućnosti koje im se nude, kako kroz pregovaračka poglavlja 25 i 26, tako i kroz različite programe i oblike saradnje sa zemljama EU, programe poput Erasmusa, Kancelarije za regionalnu saradnju mladih i druge prilike.

“Vaša generacija i one poslije vas biće te koje će promijeniti odnos prema zaštiti životne sredine. Uzalud nam razvoj infrastrukture, ekonomije, turizma, ako ih ne prati razvoj kulture i svijesti o očuvanju naših voda, šuma, vazduha. Zdrava životna sredina zahtijeva odgovoran odnos svakog stanovnika Crne Gore prema njoj“, rekla je Novaković Đurović.

Ministar ekonomskog razvoja i turizma Goran Đurović poručio je da su studenti pokretačka snaga napretka i ekonomskog razvoja Crne Gore i da su pred njima brojne šanse da pomognu njen dalji napredak:

“Ohrabrujemo vas da težite izvrsnosti, da ostanete da profesionalno rastete i razvijate se u Crnoj Gori i izgrađujete bolju budućnost za sebe i našu zemlju“, kazao je ministar.

“Vi ste naša budućnost – mladi ljude koji će raditi i stvarati u našoj državi, dalje izgrađivati i oblikovati Crnu Goru sa različitih aspekata, ali, u duhu globalizacije koju živimo, sigurno ostaviti svoj pečat i na nekim drugim meridijanima. Upravo od vas, dragi studenti, i danas i u budućnosti, očekujemo pomoć u definisanju daljih tokova rada Vlade i Ministarstva nauke i tehnološkog razvoja. Put ovog Ministarstva je put svih nas koji radimo na stvaranju bolje budućnosti“, poručila je ministarka Biljana Šćepanović studentima.

Ona je najavila u narednom periodu konkurse za sufinansiranje naučnoistraživačke i inovacione djelatnosti, kao i konkurse za doktorska istraživanja i nacionalne naučnoistraživačke projekte u okviru kojih su moguća su i određena zaposlenja za studente, odnosno različite vrste plaćenih angažmana na naučnoistraživačkim projektima.

Ministar zdravlja Dragoslav Šćekić naglasio je da se prosperitet jednog društva zasniva na zdravoj i radno sposobnoj populaciji.

“Ponos crnogorskog zdravstvenog sistema i ponos države je 689 studenata koji su svoje obrazovanje zaokružili na Medicinskom fakultetu Crne Gore od njegovog osnivanja prije tačno 25 godina. Svi zajedno se moramo potruditi da motivišemo mlade ljude da upisuju studije medicine, jer država bez zadržke stoji na raspolaganju za ulaganja i besplatne studije za ove ljudi koji su elita svakog društva“, poručio je minister Šćekić.

On je naglasio da su Vlada Crne Gore i Ministarstvo zdravlja postavili dobre temelje za oporavak zapuštenog zdravstvenog sistema kroz infrastrukturna, tehničko tehnološka i što je posebno važno, kadrovska unapređenja.

“Ona se ogledaju, prije svega u značajnom broju dodijeljenih specijalizacija i u subspecijalizacija za naše ljekare , koji će nakon stručnog usavršavanja, značajno pojačati zdravstvene ustanove i biti brana ostvarivanju zdravstvene zaštite za naše građane. Samo tokom ove 2023.godine očekujemo da se u sistem sa usavršavanja vrati 138 ljekara i to: 90 doktora medicine sa završenom specijalizacijom i 48 specijalista koji su završili usavršavanje iz užih specijalističkih oblasti, istakao je minister Ščekić.

SEKTOR ZA INFORMISANJE JAVNOSTI O EVROPSKOJ UNIJI I PROCESU PRISTUPANJA EVROPSKOJ UNIJI

GENERALNI SEKRETARIJAT VLADE

Foto i video: <https://flic.kr/s/aHBqjAyPoc>

PRIJAVITE SE NA KONKURS PRIČA O MEDITERANSKOM MORU

Mladiinfo EU poziva sve zainteresovane da se prijave na konkurs za priču o Mediteranskom moru kojom će se dodijeliti 5 nagrada od 1000 eura za najbolje novinarske priče.

Sa ukupnom populacijom od oko 512 miliona, a trebalo bi da poraste za još 180 miliona do 2050. godine, nekada bogato Sredozemno more je u središtu krize prekomjernog ribolova. Povećani ribolovni kapacitet je na kraju stavio ove vode pod neodrživ pritisak, što je dovelo do nedavnih procjena da je preko 87% procijenjenih zaliha mediteranske ribe prekomjerno izlovljeno.

Opadanje ukupnog zdravlja Mediteranskog mora narušava robusnost ekosistema, sa sve većim brojem ranjivih morskih ekosistema koji se postavljaju za regionalnu zaštitu kako bi pokušali da sačuvaju neke od nasljeđa Mediterane kako bi uživale buduće generacije.

Pokrenuta u martu 2022. godine, Mediteranska medijska inicijativa ima za cilj da izgrade kapacitete novinara da prave nezavisne izvještaje o trenutnom stanju Sredozemnog mora, pokrivaju pristupe zasnovane na rješenjima predložene kroz tehnologiju i inovacije predvođene građanima i istražuju kriminal i korupciju koja je ili prekogranično u prirodi ili unutar nacionalnih voda.

Teme ovog konkursa koje su dobrodošle: gubitak biodiverziteta u Sredozemnom moru, ugrožene morske vrste, morska zaštićena područja, zagađenje mora, ilegalni i destruktivni ribolov, itd.

Dodjela bespovratnih sredstava planirana je krajem aprila 2023. godine uz očekivanja da će sve priče biti objavljene do 15. jula 2023. godine. Priče se mogu pisati na bilo kom jeziku, s tim što se mora priložiti prevod priče na engleski jezik.

Kako biste se prijavili potrebno je da:

- ste iz bilo koje zemlje koja se graniči sa Sredozemnim morem;
- može se prijaviti i grupa novinara sa jednim glavnim podnosiocem zahtjeva;
- prijave će biti prihvaćene samo na engleskom ili francuskom jeziku;
- ste novinari u bilo kom mediju.

ROK ZA PRIJAVU:
07.04.2023. godine

PRIJAVITE SE ZA FOTO KONKURS „GRADOVI CRNE GORE”

Sava osiguranje AD Podgorica poziva sve zainteresovane da učestvuju u foto konkursu „Gradovi Crne Gore” kojim se obilježava 15 godina poslovanja Osiguravajuće grupe Sava u Crnoj Gori.

Povodom Dana Osiguravajuće grupe Sava i 15 godina poslovanja Sava osiguranja u Crnoj Gori, u mjesecu aprilu će Osiguravajuća grupa Sava obradovati najkreativnije fotografe, čija će inspiracija biti gradovi u Crnoj Gori u kojima Sava osiguranje AD ima svoje podružnice, a to su: Podgorica, Cetinje, Nikšić, Danilovgrad, Bijelo Polje, Pljevlja, Berane, Rožaje, Bar, Tivat, Kotor, Herceg Novi, Ulcinj i Budva.

Kada kažemo gradovi misli se na sve znamenitosti, obilježja, ulice, zgrade, građevine, mostove, parkove, šetališta – ono što prethodno navedene gradove Crne Gore čini jedinstvenim i prepoznatljivim.

Cilj ovog Foto konkursa je prezentovanje ljepota navedenih gradova Crne Gore, pa zato i konkurs nosi naziv „GRADOVI CRNE GORE”.

Fotografije će, po pristizanju, biti objavljivane u albumu na Facebook stranici Sava osiguranje AD Podgorica, pod nazivom „GRADOVI CRNE GORE”. Pristigle fotografije će biti objavljivane dva puta dnevno u 09.00 i u 15.00 časova u periodu od 20.03.2023. do 20.04.2023. godine (od ponedjeljka do petka). Presjek lajkova (izdvajanje fotografija sa najviše lajkova) će se izvršiti 22.04.2023. godine u 12 časova. Fotografije koje nam šaljete putem Facebook-a (inbox) ili ih zakačite na naš timeline, neće ostvariti pravo učešća u Foto konkursu.

Kako biste se prijavili potrebno je da:

- ste ljubitelji fotografije sa prebivalištem u Crnoj Gori;
- ste spremni da za vrijednost nagrade ustupite pravo korišćenja nagrađenih fotografija organizatoru.

NAČIN PRIJAVE

Kako biste se prijavili potrebno je da:

- ukoliko već niste, zapratite našu stranicu na društvenoj mreži Facebook Sava osiguranje AD Podgorica;
- fotografije (najviše tri, napravljene dronom i pametnim telefonom/foto aparatom) pošaljite na adresu elektronske pošte: foto@sava.co.me, najkasnije do 20.04.2023. godine do 12.00 časova.

Molimo da nam uz fotografije dostavite i sljedeće neophodne informacije:

Naslov elektronske pošte (e-mail): „Gradovi Crne Gore 2023“,

Ime i prezime autora fotografije,

Broj telefona autora fotografije,

Naziv fotografije (naziv grada i znamenitost ili obilježje koje ste fotografisali (na primjer: Podgorica, Sastavci)),

Naziv uređaja kojim ste napravili fotografiju (pametni telefon/foto aparat ili dron).

ROK ZA PRIJAVU:

20.04.2023. do 12h

Detaljnije na:

<https://www.sava.co.me/me-me/news/176693/>

PRIJAVITE SE ZA STUDIJSKU POSJETU ŠVEDSKOJ

mucf

Swedish Agency for
Youth and Civil Society

Švedska agencija za mlade i civilno društvo poziva sve zainteresovane da se prijave za studijsku posjetu Geteborgu čiji je cilj istraživanje lokalnog omladinskog rada sa fokusom na mlade koji vode i organizuju slobodne aktivnosti za mlade u opštini Geteborg.

Ova studijska posjeta okuplja omladinske radnike i predstavnike opština i omogućava im da istraže lokalni omladinski rad u Geteborgu, Švedska. Učesnici će se upoznati sa sistemom omladinskog rada u Geteborgu, upoznati se sa predstavnicima opštine Geteborg i razmijeniti iskustva i prakse o tome kako rade sa aktivnostima za mlade. Učesnici će takođe posjetiti omladinske centre i upoznati lokalne omladinske radnike, kao i mlade koji učestvuju u programima slobodnih aktivnosti.

Tokom studijske posjete biće predstavljena i EGL povelja o omladinskom radu i razgovori o tome kako omogućiti buduću saradnju u okviru programa EU za mlade Erasmus+ i Evropskog korpusa solidarnosti. Studijska posjeta će se realizovati u periodu 19-22 jun. Ova studijska posjeta dio je lokalnog projekta Europa goes local i ima za cilj povećanje kvaliteta lokalnog rada sa mladima kroz razmjenu najboljih praksi.

Mogu se prijaviti svi zainteresovani, dok će pri selekciji biti privilegovani učesnici koji predstavljaju instituciju opština.

Kako biste se prijavili potrebno je posjetiti sajt:

<https://www.salto-youth.net/tools/european-training-calendar/training/egl-study-visit-on-local-youth-work-göteborg-sweden.11064/>

ROK ZA PRIJAVU:

17.04.2023.

PRIJAVITE SE ZA APPERTISER OBUKU

Human Resource Development Centre (HRDC) poziva sve zainteresovane da se prijave za APPERTISER obuku koja će se organizovati u Sofiji, Bugarska, u periodu 4-9. jun 2023. godine.

APPERTISER obuka namijenjena je omladinskim liderima i radnicima koji aktivno rade na lokalnom i/ili na nacionalnom nivou koji su spremni da svoje aktivnosti preuzmu na međunarodnom nivou. Obuka je namijenjena pridošlicama, osobama koje nemaju međunarodnog iskustva. Poželjno je, ali ne neophodno, da učesnici dolaze iz organizacija koje su nove u programima evropske mobilnosti.

Neki od ciljeva ove obuke su: upoznavanje učesnika sa neformalnim i interkulturalnim učenjem i da imaju konkretan primjer kako se to može uraditi; omogućiti učesnicima da podijele svoje lokalne omladinske aktivnosti i srodno iskustvu u međunarodnom omladinskom radu; istražiti mogućnosti podrške kroz programe Erasmus+ i European Solidarity Corps; analiziranje kvalitetnih projekata realizovanih kroz ova dva programa.

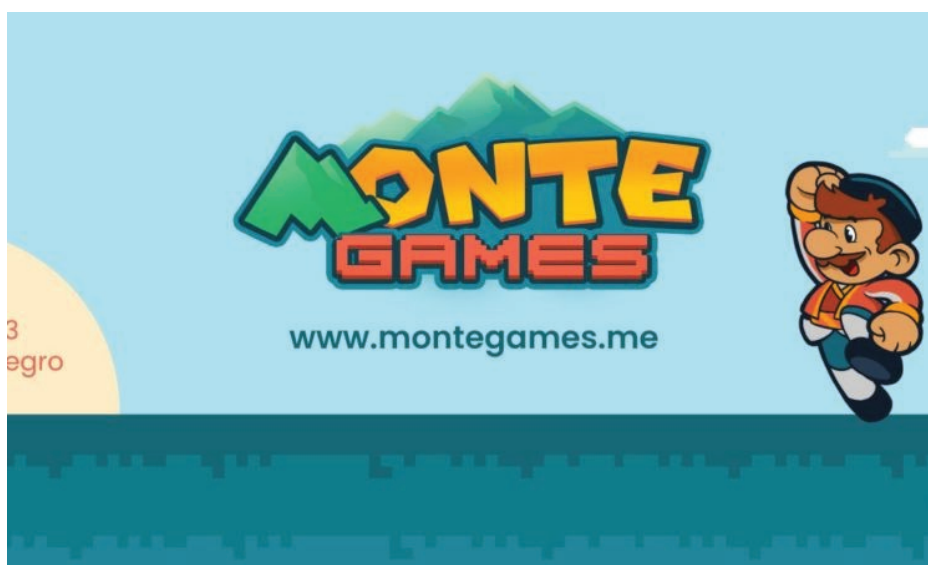
Kako biste se prijavili za ovu obuku potrebno je da:

- imate određeno iskustvo u razvoju omladinskih aktivnosti na lokalnom i/ili međunarodnom nivou;
- učesnici ne bi trebalo da učestvuju u drugim treninzima mreže i/ili u više međunarodnih omladinskih aktivnosti;
- učesnici trebaju razmotriti o mogućnostima proširenja aktivnosti organizacije u međunarodnom kontekstu;
- učesnici poznaju engleski jezik;
- da imaju najmanje 18 godina.

ROK ZA PRIJAVU:
06.04.2023.

PRIJAVITE SE ZA DOGAĐAJ MONTE GAMES

Organizacioni tim Monte Games, meetup-a koji će se 15. aprila 2023. godine održati u Hotelu Mediteran, u Budvi otvorio je besplatne prijave za učešće za sve zainteresovane za industriju razvoja video igara.

Ovo je prvi događaj koji je okupio osam domaćih i stranih kompanija koje se bave razvojem video igara u Crnoj Gori i koje sinergijskim efektom pokušavaju da popularizuju industriju široj javnosti. Vođeni idejom da je ovo industrija koja može postati strateška grana razvoja crnogorske IT industrije, događaj su podržali i organizuju – Belka Games, Nord Beaver, Qio Agency, Startup Factory, ZUNO games, 3Hills Gaming Studio, Be Nice Games, Yodo1.

Kako organizatori najavljuju, ovo će biti cjelodnevni događaj koji će osim prilike za povezivanje, pružiti i mogućnost za učenjem i širom edukacijom. Tokom cjelodnevnog druženja, biće organizovane i tri panel diskusije. Prva panel diskusija na temu “Kreiranje igara u 2023. godini” baviće se novim trendovima i tehnologijama poput vještačke inteligencije, pokretača i platformi za razvoj, šansama koje pružaju, ali i limitima koje nameću. Druga panel diskusija “Karta u jednom smjeru” zamišljena je kao inspirativna sesija i diskusija za one koji tek treba da uplove u svijet razvoja video igara i predstavi im mogućnosti rada u timovima ili kao samostalnih kreatora, te pruži uvid u načine na koji se postaje dio industrije. Završni panel “Kako se igre prave” predstavljace diskusiju o tome kako se igre kreiraju, te nalazi balans između analize podataka i zadovoljstva i osjećaja koji igra treba da pruži.

Događaj je prvobitno trebao biti organizovan u Tivtu ali su, zbog uvećanog broja zainteresovanih, organizatori promijenili lokaciju održavanja na Hotel Mediteran u Budvi. Osim vremena predviđenog za diskusije, upoznavanje i umrežavanje, u toku događaja predviđeno je i vrijeme za neformalno druženje, kafe pauze, ručak i zabavu uz DJ set.

ROK ZA PRIJAVU: 10.04.2023. godine

PRIJAVITE SE ZA POSAO U BIRN-U

Balkan Investigative Regional Reportive Network, BIRN, poziva sve zainteresovane da se prijave na njihov oglas za posao glavnog urednika istraživačkog programa.

BIRN traži glavnog urednika istraživačkog programa sa bogatim iskustvom u istraživačkom novinarstvu, koordinacijom novinara i sa jakim razumijevanjem aktuelnih dešavanja u jugoistočnoj i centralnoj Evropi.

Ova pozicija je otvorena za svakog iskusnog istraživačkog urednika sa bilo kog mjesta na svijetu i dio je jednog od programa BIRN-a, Inicijative za istraživačko novinarstvo (IRI). IRI je fokusiran na razotkrivanje krivičnih djela, optužbi za mito i korupciju i kršenja ljudskih prava na Zapadnom Balkanu i globalno, ali i u odnosu na region.

Neke od odgovornosti ovog posla su: redovno razvijanje ideja za istraživačke priče i dodjeljivanje novinara da rade na njima; formiranje i vođenje mreže internih i eskternih istraživačkih novinara za predstavljanje priča i rad na istragama vezanih za program u okviru jednog ili više programa koje sprovodi BIRN; održavanje redovnog kontakta sa novinarima koji rade na istraživačkim pričama; doprinos pisanu istraživačkih priča kroz mentorstvo, podršku; uređivanje nacрта i njihova potpuna priprema prije slanja urednicima kopija na engleskom jeziku, itd.

Kako biste se prijavili za ovaj posao potrebno je da:

- posjedujete relevantnu diplomu iz novinarske oblasti i obuku;
- najmanje 5 godina relevantnog iskustva;
- odlične komunikacijske, liderske i prezentacijske vještine;
- orjentisanost na rokove;
- dobra organizovanost;
- sposobnost rada i upravljanja prekograničnim timovima;
- razumijevanje prava i etike u vezi sa izdavaštvom i emitovanjem u jugoistočnoj i srednoj Evropi;
- dobre vještine pisanja;
- izuzetne istraživačke vještine;
- odlične pismene i usmene vještine na engleskom i nekom od regionalnih jezika.

ROK ZA PRIJAVU:
15.04.2023.godine

PRIJAVITE SE ZA STIPENDIJE UNIVERZITETA U NIKOZIJI

Univerzitet Crne Gore po osnovu institucionalnog sporazuma za kreditnu mobilnost sklopljenog u okviru Erasmus+ programa raspisuje konkurs za mobilnost studenata u zimskom semestru akademske 2023/2024 godine.

Broj stipendija koje se nude ovim programom jesu 2 stipendije za osnovne studije. Dostupne oblasti prema Međuinstitucionalnom sporazumu jesu: Inženjerstvo, Biznis i administracija. Trajanje mobilnosti studenata je ste 5 mjeseci. Univerzitet u Nikoziji može da primi samo studente u oblastima studija koje su navedene u Bilateralnom sporazumu dvije institucije.

Glavni jezik nastave jeste engleski jezik. Studenti ispunjavaju uslove engleskog jezika ako je njihov prvi stepen bio na engleskom jeziku. U suprotnom, trebalo bi da prikažu minimalni TOEFL rezultat od 550 na papiru ili 213 na računaru, GSCE „O” nivo sa minimalnom ocjenom C ili IELTS rezultat 6,5 ili plasman na nivou EN-GL-100 univerzitetskog ispita iz engleskog jezika. Univerziteta takođe nudi kurseve engleskog jezika na različitim nivoima kako bi pomogao studentima.

Nedjelju dana prije početka jesenjeg semestra, Univerzitet u Nikoziji održava UNIC septembarski orijentacioni program za sve nove studente. Orijentacioni program ima za cilj upoznavanje studenata sa njihovim novim okruženjem, pomoć u njihovoj integraciji sa novim i postojećim studentima, unapređenje znanja engleskog jezika i otkrivanje ostrva prije početka školske godine. Univerzitet u Nikoziji će pružiti podršku u pronalaženju smještaja na osnovu postojećih partnerstava sa stanodavcima.

Kako biste se prijavili potrebno je da ste student Ekonomskog, Građevinskog, Elektrotehničkog i Mašinskog fakulteta.

Kako biste se prijavili za ovu stipendiju potrebno je podnijeti sljedeća dokumenta:

- Uvjerenje o prosječnoj ocjeni i prevod uvjerenja na engleski jezik;
  - Kopija posljednje diplome (ukoliko je ima);
  - Potvrdu o studiranju i prevod potvrde na engleski jezik;
  - Dokaz o znanju engleskog jezika/jezika nastave (najmanje B2 nivo);
- CV u Europass formatu;
- Motivaciono pismo na engleskom jeziku/jeziku nastave;
  - Predlog Ugovora o učenju (sa prodekanom u čijoj je nadležnosti međunarodna saradnja sastaviti listu predmeta koji će se slušati na univerzitetu domaćinu; Ugovor je sklon izmjenama, ali u fazi prijave je potrebno napraviti inicijalni predlog);

- Dokumentovane vannastavne aktivnosti (ukoliko ih ima): međunarodni studentski skupovi, aktivnosti studentskih organizacija, stručna usavršavanja, pohađanje ljetnjih škola, volontiranje.
- Skenirana kopija prve stranice pasoša;
- Izjava o dosadašnjem učešću u programima mobilnosti (da li je student učestvovao, koliko puta u toku trenutnog nivoa studija i u kojim programima);
- Ukoliko je je kandidat student sa invaliditetom, dostaviti potvrdu ili naglasiti prodekanu;
- Popunjen online prijavni formular – <https://forms.gle/5zguW7TAqNYZz4387>

ROK ZA PRIJAVU:
26.04.2023.

UNIVERSITY *of* NICOSIA

PRIJAVITE SE ZA OBUKU ZA NOVINARE/KE

CRNVO vas poziva da se prijavite na jednodnevnu obuku za novinare/ke u oblasti praćenja Poglavlja 23, koja će se održati u: Baru, 10. aprila 2023. u Biznis centru Bar (za južni region) Podgorici, 11. aprila 2023. u prostorijama CRNVO (za centralni region) i u Kolašinu, 12. aprila 2023. u hotelu Bianca (za sjeverni region).

Na svakoj od obuka učestvovaće po šest novinara/ki, tako da će bitan faktor pri odabiru učesnika/ca biti njihova motivacija. Nakon uspješnog pohađanja obuka, tri novinara/ke će imati priliku da uz stručnu podršku mentora i honorar pripreme reportažu ili članak o Poglavlju 23, a koji će biti razumljivi za građane/ke, odnosno koji će na zanimljiv i jednostavan način približiti vladavinu prava i Poglavlje 23 građanima/kama Crne Gore. Napominjemo da nije potrebno da novinar/ka bude zaposlen/a u medijima.

Ove obuke se realizuju u okviru projekta „Poglavlje 23 u mojoj zajednici“, koji realizuje Centar za razvoj nevladinih organizacija u partnerstvu sa Centrom za seoski razvoj Petnjica, a podržan je kroz program „OCD u Crnoj Gori – od osnovnih usluga do oblikovanja politika – M’BASE“ koji sprovode Centar za građansko obrazovanje (CGO), Friedrich-Ebert-Stiftung (FES), Centar za zaštitu i proučavanje ptica Crne Gore (CZIP) i Politikon mreža. Projekat finansira Evropska unija, a kofinansira Ministarstvo javne uprave.

Detaljnije na: biljana.popovic@crnvo.me

10.04 BAR
11.04 PODGORICA
12.04 KOLAŠIN

Nakon uspješnog pohađanja obuka, tri novinara/ke će imati priliku da uz stručnu podršku

PRIJAVITE SE ZA TRIBINU O PROCESU PRISTUPANJA EU

Centar za razvoj nevladinih organizacija (CRNVO) organizuje tribine o procesu pristupanja EU sa naglaskom na poglavlje 23 u devet opština u Crnoj Gori.

U okviru projekta „Poglavlje 23 u mojoj zajednici“ Centar za razvoj nevladinih organizacija (CRNVO) organizuje tribine o procesu pristupanja EU sa naglaskom na poglavlje 23 u devet opština Crne Gore. Cilj tribina je da se građanima/kama približi proces pristupanja EU, ali i da se omogući dijalog sa stakeholderima u ovoj oblasti o svim važnim pitanjima i nedoumicama koje građani/ke mogu imati. Vođenjem dijaloga podstiče se njihovo aktivno učešće u procesu informisanja o Poglavlju 23 i vladivini prava, te se oni dalje motivišu da direktno i aktivno učestvuju u daljim aktivnostima koje su važne za Crnu Goru u procesu pristupanja. Na ovaj način, proces evropske integracije se «spušta» na lokalni nivo, i omogućava se građanima da ga razumiju i direktno učestvuju u njemu.

Šesta tribina će biti održana Skupštinskoj Sali Opštine Nikšić, 10. aprila sa početkom u 11 časova.

Ove tribine se realizuju u okviru projekta „Poglavlje 23 u mojoj zajednici“, koji realizuje Centar za razvoj nevladinih organizacija u partnerstvu sa Centrom za seoski razvoj Petnjica, a podržan je kroz program „OCD u Crnoj Gori – od osnovnih usluga do oblikovanja politika – M'BASE“ koji sprovode Centar za građansko obrazovanje (CGO), Friedrich-Ebert-Stiftung (FES), Centar za zaštitu i proučavanje ptica Crne Gore (CZIP) i Politikon mreža. Projekat finansira Evropska unija, a kofinansira Ministarstvo javne uprave.

ROK ZA PRIJAVU:
10.04.2023. do 11h

Detaljnije na:

petar.knezevic@crnvo.me ili 020/219-120

POGLAVLJE 23

Posjeti nas i saznaj više o pristupnim pregovorima sa EU, a posebno poglavlju 23!

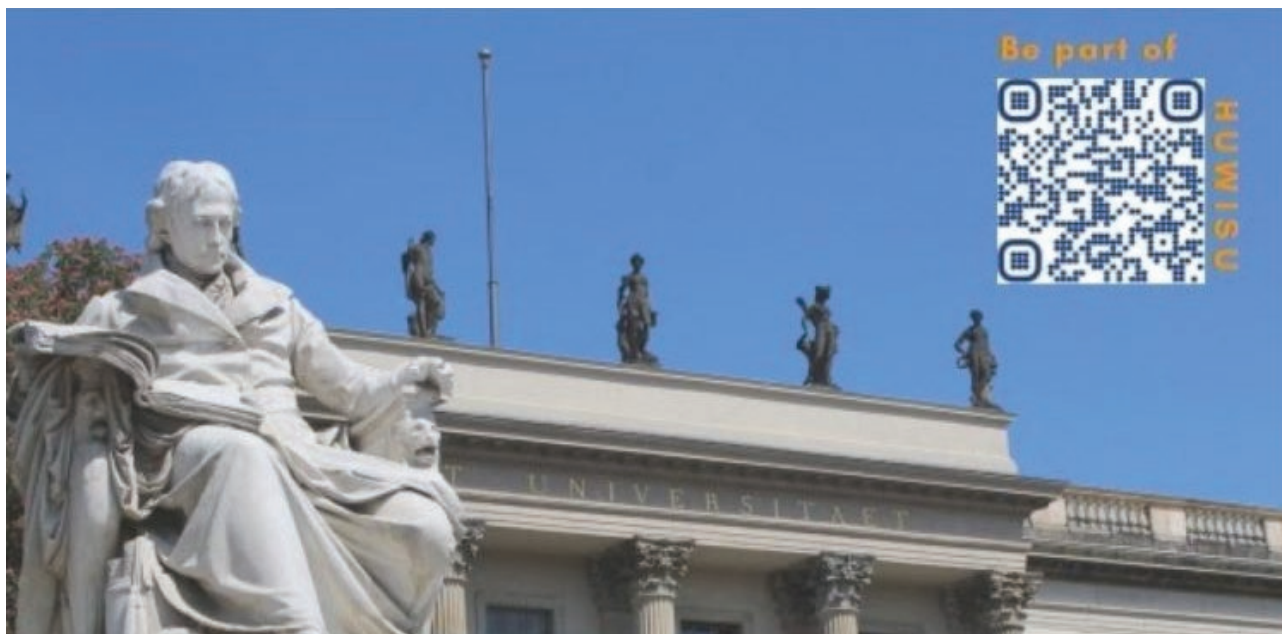
🕒 10. APRIL, 11:00 - 14:00

📍 SKUPŠTINSKA ŠALA OPŠTINE NIKŠIĆ

- KAKO FUNKCIONIŠU PREGOVORI?
- O ČEMU SE PREGOVARA?
- KAKO MOŽEŠ UČESTVOVATI?

PRIJAVITE SE ZA LJETNJU ŠKOLU U BERLINU

Univerzitet Crne Gore poziva sve zainteresovane da se prijave za ljetnju školu u Beču koja će se organizovati u periodu od 19. juna do 14. jula i od 24. jula do 18. avgusta 2023. godine.

Humboldt univerzitet u Berlinu jedan je od vodećih visokoškolskih ustanova u Njemačkoj i nalazi se u jedinstvenom i istorijskom centru Berlina. Sa Humboldtovim zimskim i ljetnjim univerzitetom (HUVISU), univerzitet nudi intenzivan ljetnji i zimski program od dvije do četiri nedjelje, već više od 10 godina. Studentima daje priliku da istraže Humboldt Univerzitet, grad Berlin i njemačku kulturu.

Kao dio ljetnjeg univerziteta HUVISU, otvoren je poziv za kurseve od 19. juna do 14. jula 2023. ili od 24. jula do 18. avgusta 2023. godine.

HUVISU nudi veliki izbor interdisciplinarnih predmetnih kurseva koji se predaju na kursovima engleskog i njemačkog jezika. Kursevi su namijenjeni međunarodnim studentima, studentima master studija, doktorima nauka i nedavno diplomiranim studentima.

Tokom sticanja znanja i upoznavanja međunarodnih studenata, HUVISU učesnici će imati priliku da učestvuju u kulturnom programu sa finim izborom aktivnosti poput ekskurzija, sporta i društvenih okupljanja bez dodatnih troškova.

Kako biste se prijavili potrebno je posjetiti sajt:
<https://hic.hu-berlin.de/en/huwisu>

ROK ZA PRIJAVU:
10.04.2023. godine

PRIJAVITE SE ZA LJETNJU ŠKOLU U BERLINU

Evropska komisija je najvažnija izvršna institucija EU. Komisija ima ovlaštenja da pokreće inicijative, da priprema odluke Savjeta EU i da ih sprovodi po usvajanju, da nadzire primjenu odluka i drugih propisa na teritoriji država-članica EU. EK, takođe, obezbjeđuje sprovođenje osnivačkih ugovora i ostvarivanje interesa EU.

KOLIKO ČLANOVA POSTOJI?

Komisija ima 27 članova, po jednog državljanina svake države-članice, koji su nezavisni u radu.

PROCES RADA EVROPSKE KOMISIJE

Oblasti nadležnosti komesara su: saobraćaj i energetika; konkurencija; poljoprivreda, seoski razvoj i vodoprivreda; privreda i informatičko društvo; unutrašnje tržište, poreska politika i carinska unija; istraživanje; ekonomska i monetarna pitanja; razvoj i humanitarna pomoć; proširenje; spoljni poslovi; trgovina; zaštita zdravlja i potrošača; regionalna politika; obrazovanje i kultura; budžet; pravosuđe i unutrašnji poslovi; zapošljavanje i socijalna pitanja.

ZNAČAJ EU INTEGRACIJA OGLEDA SE U PRIMJENI EVROPSKIH POLITIKA

“Život nam često nameće brojne izazove koji nam govore da samo uz jaku želju i snagu volje možemo da promijenimo gotovo sve”
Značaj EU integracija ogleda se u primjeni evropskih politika (standarda) u cilju unaprjeđenja znanja, iskustava, primjeni dobre prakse, uzajamnom priznavanju studija i slobodnom kretanju mladih bez viza i ograničenja boravka.
Emil Hodžić, član Savjeta mladih za EU.

NVO MMNE je u sklopu projekta EU Kutak koji finansira Evropska unija formirala Savjet mladih za EU sa ciljem da uključi mlade sa sjevera u niz edukacija, studijskih putovanja i sastanaka sa donosiocima odluka sa lokalnog, nacionalnog i međunarodnog nivoa. Želimo da omogućimo mladim liderima i liderkama da svoje ideje sprovedu u djelo, mijenjaju zajednicu na bolje, utiču na rješavanje problema svih kategorija društva i kreiraju nove javne politike koje će doprinijeti sveukupnom razvoju Crne Gore. Projekat “EU kutak” podržan je kroz program OCD u Crnoj Gori – od osnovnih usluga do oblikovanja politika M’BASE koji sprovodi Centar za građansko obrazovanje (CGO) u partnerstvu sa njemačkom fondacijom Friedrich Ebert Stiftung (FES), NVO Centar za zaštitu i proučavanje ptica Crne Gore (CZIP) i NVO Politikon mreža, a u saradnji sa Ministarstvom javne uprave i Ministarstvom evropskih poslova.

SAVJET MLADIH ZA EU

Tim za EVROPU

“

ŽIVOT NAM ČESTO NAMEĆE BROJNE IZAZOVE KOJI NAM GOVORE DA SAMO UZ JAKU ŽELJU I SNAGU VOLJE MOŽEMO DA PROMIJENIMO GOTOVO SVE

Hodžić Emil
Petnjica
Student master studija na FPN

mmne.me eukutak.me

Evropska unija
Ovaj projekat finansira Evropska unija

VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO JAVNE UPRAVE

Centar za građansko obrazovanje
Centre for Civic Education

FRIEDRICH EBERT STIFTUNG

CZIP

FRIEDRICH EBERT STIFTUNG

M'BASE

NEOPHODNO JE DA CRNA GORA UBRZA PROCES EU INTEGRACIJA

Da živimo u sigurnom okruženju sa uvažavanjem svih prava i sloboda koje poznaje savremeno demokratsko društvo Evropske unije. Neophodno je da Crna Gora ubrza proces EU integracija, zbog vladavine prava, kvalitetnog obrazovanja i jednakih prilika za sve građane. Irma Škrijelj, član Savjeta mladih za EU.

NVO MMNE je u sklopu projekta EU Kutak koji finansira Evropska unija formirala Savjet mladih za EU sa ciljem da uključi mlade sa sjevera u niz edukacija, studijskih putovanja i sastanaka sa donosiocima odluka sa lokalnog, nacionalnog i međunarodnog nivoa. Želimo da omogućimo mladim liderima i liderkama da svoje ideje sprovedu u djelo, mijenjaju zajednicu na bolje, utiču na rješavanje problema svih kategorija društva i kreiraju nove javne politike koje će doprinijeti sveukupnom razvoju Crne Gore.

Projekat “EU kutak” podržan je kroz program OCD u Crnoj Gori – od osnovnih usluga do oblikovanja politika M’BASE koji sprovodi Centar za građansko obrazovanje (CGO) u partnerstvu sa njemačkom fondacijom Friedrich Ebert Stiftung (FES), NVO Centar za zaštitu i proučavanje ptica Crne Gore (CZIP) i NVO Politikon mreža, a u saradnji sa Ministarstvom javne uprave i Ministarstvom evropskih poslova.

SAVJET MLADIH ZA EVROPU

Tim za EVROPU

NEOPHODNO JE DA CRNA GORA UBRZA PROCES EU INTEGRACIJA

Irma Škrijelj
Petnjica
Spec. App Menadžment ljudskih resursa

mmne.me eukutak.me

Logo of the European Union, Government of Montenegro, Centre for Civic Education, Friedrich Ebert Stiftung, CZIP, and M'BASE.

„MI NE STVARAMO KOALICIJU DRŽAVA VEĆ UJEDINJUJEMO LJUDE”

Jednakost se odnosi na jednaka prava svih građana pred zakonom. Ravnopravnost žena i muškaraca temelj je svih evropskih politika i evropske integracije. Elvise Agović, član Savjeta mladih za EU.

NVO MMNE je u sklopu projekta EU Kutak koji finansira Evropska unija formirala Savjet mladih za EU sa ciljem da uključi mlade sa sjevera u niz edukacija, studijskih putovanja i sastanaka sa donosiocima odluka sa lokalnog, nacionalnog i međunarodnog nivoa. Želimo da omogućimo mladim liderima i liderkama da svoje ideje sprovedu u djelo, mijenjaju zajednicu na bolje, utiču na rješavanje problema svih kategorija društva i kreiraju nove javne politike koje će doprinijeti sveukupnom razvoju Crne Gore.

Projekat “EU kutak” podržan je kroz program OCD u Crnoj Gori – od osnovnih usluga do oblikovanja politika M’BASE koji sprovodi Centar za građansko obrazovanje (CGO) u partnerstvu sa njemačkom fondacijom Friedrich Ebert Stiftung (FES), NVO Centar za zaštitu i proučavanje ptica Crne Gore (CZIP) i NVO Politikon mreža, a u saradnji sa Ministarstvom javne uprave i Ministarstvom evropskih poslova.

SAVJET MLADIH ZA EU

Tim za EVROPU

MI NE STVARAMO KOALICIJU DRŽAVA VEĆ UJEDINJUJEMO LJUDE

Elvise Agović
Petnjica
Spec.app.grad.

mmne.me eukutak.me

Ovaj projekat finansira Evropska unija

VLADA CRNE GORE

Centar za građansko obrazovanje
Centre for Civic Education

FRIEDRICH EBERT STIFTUNG

CZIP

POLITIKON

M'BASE

EVROPSKA UNIJA ĆE POBOLJŠATI ŽIVOTNI ZNAČAJ

Pridruženje Crne Gore Evropskoj uniji, samim tim i primjena evropskih pravila, poboljšaće životni standard u Crnoj Gori, a sa tim i položaj mladih. Najveći problem mladih u Crnoj Gori zbog čega smo i suočeni sa velikom migracijom mlađe populacije, posljednje istraživanje pokazuje 38%, jeste nezapošljenost. Drugi problem jeste, nedovoljna edukacija mladih da se tokom školovanja i odrastanja osposobe za donošenje odluka koje će biti od životnog značaja.

Obraćam se nadležnim institucijama da se u narednom periodu, ozbiljnije pozabave pitanjima mladih kroz razgovore, kroz organizovanje raznih seminara i aktivnosti i time omogući mladima da zasnuju radni odnos, zasnuju porodicu u Crnoj Gori i samim tim poprave položaj mladih da ne napuštaju državu. Ema Kalač, član Savjeta mladih za EU.

NVO MMNE je u sklopu projekta EU Kutak koji finansira Evropska unija formirala Savjet mladih za EU sa ciljem da uključi mlade sa sjevera u niz edukacija, studijskih putovanja i sastanaka sa donosiocima odluka sa lokalnog, nacionalnog i međunarodnog nivoa. Želimo da omogućimo mladim liderima i liderkama da svoje ideje sprovedu u djelo, mijenjaju zajednicu na bolje, utiču na rješavanje problema svih kategorija društva i kreiraju nove javne politike koje će doprinijeti sveukupnom razvoju Crne Gore.

Projekat "EU kutak" podržan je kroz program OCD u Crnoj Gori – od osnovnih usluga do oblikovanja politika M'BASE koji sprovodi Centar za građansko obrazovanje (CGO) u partnerstvu sa njemačkom fondacijom Friedrich Ebert Stiftung (FES), NVO Centar za zaštitu i proučavanje ptica Crne Gore (CZIP) i NVO Politikon mreža, a u saradnji sa Ministarstvom javne uprave i Ministarstvom evropskih poslova.

SAVJET MLADIH ZA EU

Tim za EVROPU

EVROPSKA UNIJA ĆE POBOLJŠATI ŽIVOTNI ZNAČAJ

Ema Kalač
Rožaje
Specijalista pravnih nauka

mmne.me eukutak.me

Evropska unija
Ovaj projekat finansira
Evropska unija

Ministarstvo javne uprave
Ministarstvo evropskih poslova

Centar za građansko obrazovanje
Center for Civic Education

FRIEDRICH EBERT STIFTUNG

CZIP

M'BASE

OMOGUĆITI MLADIMA IZ CRNE GORE DA U NAŠOJ ZEMLJI ULAŽEMO ZNANJE I IDEJE

Demokratija pravi jaku vezu među ljudima. Međutim, ona im olakšava međusobni odnos. Duh demokratije ne može biti nametnut spolja. On mora izrasti iz unutrašnjosti naroda.

Problemi u našoj zemlji, u prosjeku svaki drugi mladi građanin Crne Gore navodi da je nezaposlenost najveći problem s kojim se mladi susreću, zatim slijedi još problema droga bolesti i nezavisnost dospjela je čak i na 11%, male plate loš ekonomski status 6%, obrazovni sistem 5%.

Evropska unija u prvom pogledu donosi slobodu kretanja, ekonomski rast i stabilnost države. EU bi pružila mnoge pogodnosti za Crnu Goru, konkretno za mlade kroz edukacijske promjene. Ideja koju šaljem nadležnim institucijama jeste lakše pronalaženje zaposlenja, jer kako sam naveo jedan od problema je stopa nezaposlenosti mladih u Crnoj Gori.

Zato pozivam sve nadležne institucije koje se bave mladim ljudima da nas podrže, da ne bi morali tražiti poslove i druge potrebe mladih u drugim zemljama, već naše znanje i ideje ulažemo u našoj Crnoj Gori.

Danijel Rmuš, član Savjeta mladih za EU.

SAVJET MLADIH ZA EU

Tim za EVROPU

**OMOGUĆITI MLADIMA IZ CRNE GORE
DA U NAŠOJ ZEMLJI ULAŽEMO
ZNANJE I IDEJE**

Danijel Rmuš
Berane
Student Pravnog Fakulteta

mmne.me eukutak.me

Ovaj projekat finansira Evropska unija

VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO JAVNE UPRAVE

Centar za građansko obrazovanje
Centre for Civic Education

FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG

CZIP

FO
LIT
KON

M'BASE

NVO MMNE je u sklopu projekta EU Kutak koji finansira Evropska unija formirala Savjet mladih za EU sa ciljem da uključi mlade sa sjevera u niz edukacija, studijskih putovanja i sastanaka sa donosiocima odluka sa lokalnog, nacionalnog i međunarodnog nivoa. Želimo da omogućimo mladim liderima i liderkama da svoje ideje sprovedu u djelo, mijenjaju zajednicu na bolje, utiču na rješavanje problema svih kategorija društva i kreiraju nove javne politike koje će doprinijeti sveukupnom razvoju Crne Gore.

Projekat “EU kutak” podržan je kroz program OCD u Crnoj Gori – od osnovnih usluga do oblikovanja politika M’BASE koji sprovodi Centar za građansko obrazovanje (CGO) u partnerstvu sa njemačkom fondacijom Friedrich Ebert Stiftung (FES), NVO Centar za zaštitu i proučavanje ptica Crne Gore (CZIP) i NVO Politikon mreža, a u saradnji sa Ministarstvom javne uprave i Ministarstvom evropskih poslova.

Projekat finansira Evropska unija u Crnoj Gori.

TIM ZA EVROPU INFORMISAO GRAĐANE BERANA O BENEFITIMA EU

Juče je Tim za Evropu, na glavnom gradskom trgu u Beranama zabavljao i informisao građane o benefitima EU. Takođe, juče smo postavili dva info pulta, sproveli kviz koliko poznaješ EU, nagradili građane i podijelili promotivni materijal.

Za dobru atmosferu bile su zadužene dvije mlade beranke muzičkim događajem na otvorenom, Sandra Đukić i Magdalena Trifunović.

Na ovaj način potrudili smo se da građanima približimo proces eu-intergracija, kao i da povećamo informisanost i utičemo na svijest o važnosti procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

„Postavili smo dva info-pulta na kojim se građani mogu informisati o projektu EU Kutak, koji sprovodi NVO MMNE, kao i o Evropskim integracijama. Zainteresovani građani mogli su učestvovati u igrici „Eu na dlanu“ u kojoj se postavljaju pitanja vezana za EU, a nakon odigranog kviza dobijali su prigodne nagrade. Osim toga, građane zabavljaju divne djevojke iz Berana svojim muzičkim interpretacijama“, kazala je koordinatorka projekta „Eu kutak“, Ena Pušija.

Projekat “EU kutak” podržan je kroz program OCD u Crnoj Gori – od osnovnih usluga do oblikovanja politika M’BASE koji sprovodi Centar za građansko obrazovanje (CGO) u partnerstvu sa njemačkom fondacijom Friedrich Ebert Stiftung (FES), NVO Centar za zaštitu i proučavanje ptica Crne Gore (CZIP) i NVO Politikon mreža, a u saradnji sa Ministarstvom javne uprave i Ministarstvom evropskih poslova.

KUČ: EVROPSKA UNIJA JE JEDAN SLOŽEN SISTEM VRIJEDNOSTI

Omladinska javna tribina posvećena argumentima za ulazak Crne Gore u Evropsku uniju održana je juče u prostorijama EU Kutka u Bijelom Polju.

U debati učestvovalo je oko 25 mladih, učenika srednjih škola i studenata iz našeg grada, facilitatori tribune bili su Nikola Purić, dva učenika Srednje elektro – ekonomske škole – Adnan Kuč i Almedin Mekić, a prisutne je ispred NVO MMNE pozdravila koordinatorka projekta EU kutak, Ena Pušija.

U uvodnom obraćanju koordinatorka projekta pozdravila je prisutne i zahvalila im se na izdvojenom vremenu i pokazanoj zainteresovanosti za ovu debatu, takođe u izlaganju je predstavila projekat „EU kutak“, predviđene aktivnosti i zacrtane ciljeve, te poručila mladima da vjeruje u dobru saradnju sa njima, kao i da je ova NVO uvijek tu za mlade, a jedan od pokazatelja bio je taj što je upravo učenicima srednje škole Adnanu i Almedinu ukazana prilika da budu među facilitatorima debate.

Koliko su mladi informisani o EU osim debate, moglo se primijetiti i kroz odigrani kviz, informisanost učesnika debate o EU bila je iznenađujuća za sve prisutne.

Jedan od facilitatora događaja, Almedin Mekić na samom početku podsjetio je prisutne na važnost mira, te istakao da je mir jedan od najbitnijih argumenata kada se govori o EU.

Mekić je takođe podsjetio na rat Njemačke i Francuske koji je na kraju riješen sporazumom, ovim primjerom mladima je približio značaj EU za Crnu Goru, ali i sve ostale države. Takođe dodao je da mladi trebaju biti ključ promjena i naći način da pomognu svojoj državi da napreduje.

Zatim, Nikola Purić razgovarao je sa mladima o nastanku EU, benefitima koje pruža i značaju EU za Crnu Goru.

“Osim mira koji je pomenuo Almedin želim istaći da EU pruža ogromne šanse, ulaskom u EU mi ćemo doći na tržište od 500 miliona potrošača što bi značilo da svaki vaš biznis može da dođe do ove brojke ljudi, u EU vidimo šansu za boljim zaposlenjem kao i unaprijeđenom školovanju”, kazao je Purić.

Učesnici su jednoglasno potvrdili da su svi za ulazak Crne Gore u EU, iako primjećuju da i EU ima određenih negativnih stavki.

Adnan Kuč koji je takođe jedan od facilitatora događaja, izrazio je veliku zahvalnost zbog pružene prilike da on bude u timu koji je vodio ovaj događaj. Istakao je da je zahvalan timu NVO MMNE što godinama baštini i promovise Evropske vrijednosti te na taj način podstiče mlade da sve više razmišljaju o istim.

Kuč je kazao da se ranije dvoumio oko ulaska Crne Gore u EU, ali vremenom je sve više siguran da je to ustvari pravi izbor za našu državu.

“Ono što je mene navelo da razmišljam o ulasku u EU jeste činjenica da nam Evropska Unija nudi slobodan protok robe, ljudi i novca, a ovo je nešto što je možda i ključno kada se gleda u pogledu ekonomije”, kazao je Kuč i dodao da smatra da je Evropska unija jedan složen sistem vrijednosti.

Adnan Kuč je kazao da je Evropska Unija decenijama unazad pomagala našu državu kroz bespovratne pomoći i subvencije kako bi naš životni standard bio što bolji danas.

Osim što se razgovaralo o vrijednostima Evropske unije i svim benefitima koje pruža njenim članicama ali i državama koje su u procesu pregovaranja, Nikola Purić prezentovao je mladima jedan dio pomoći koje je Crna Gora dobila od Evropske Unije.

Projekat “EU kutak” podržan je kroz program OCD u Crnoj Gori – od osnovnih usluga do oblikovanja politika M’BASE koji sprovodi Centar za građansko obrazovanje (CGO) u partnerstvu sa njemačkom fondacijom Friedrich Ebert Stiftung (FES), NVO Centar za zaštitu i proučavanje ptica Crne Gore (CZIP) i NVO Politikon mreža, a u saradnji sa Ministarstvom javne uprave i Ministarstvom evropskih poslova.

Projekat finansira Evropska unija u Crnoj Gori.

